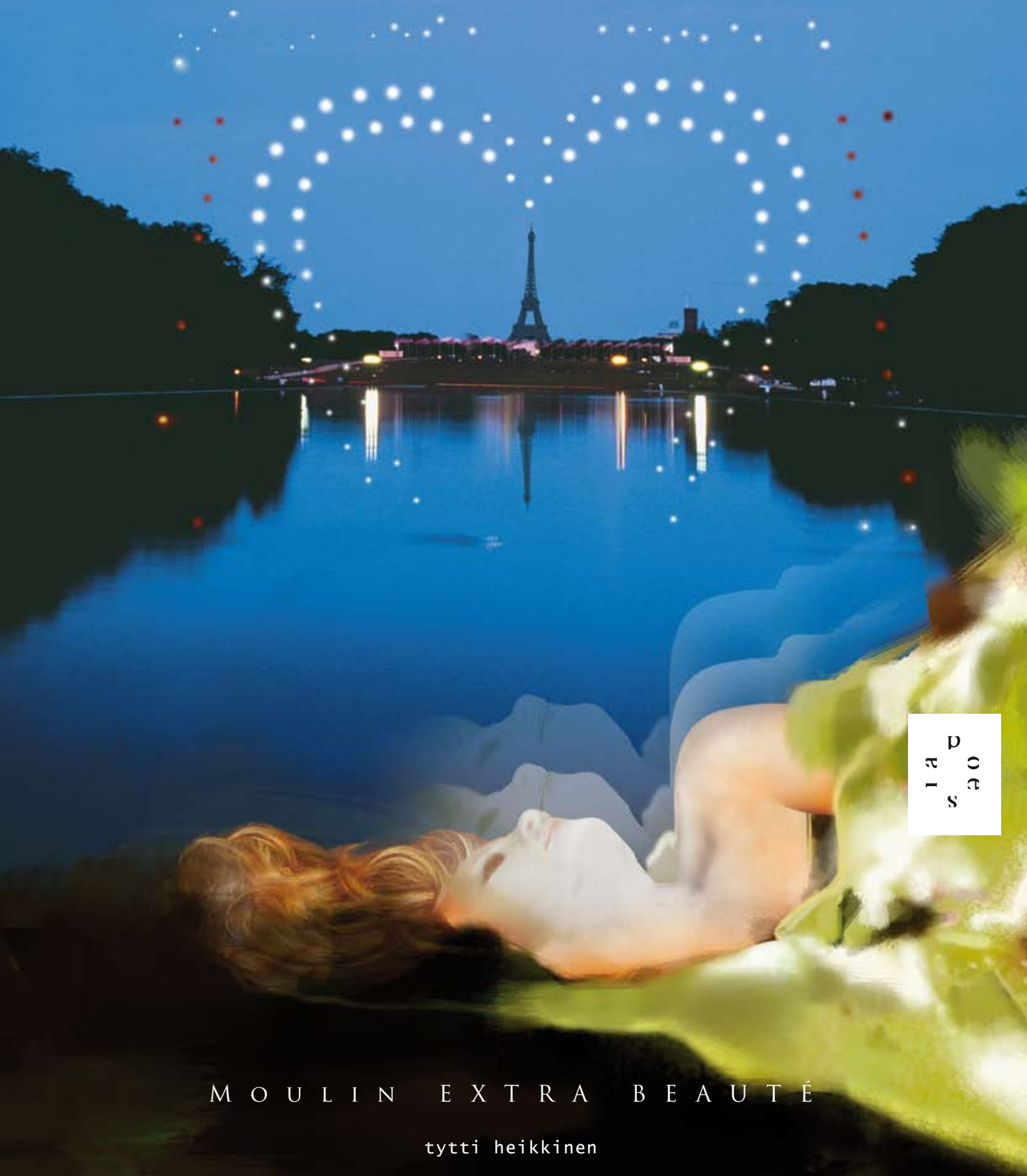

VIETTELEVÄ MAAILMA. RUNOKIRJA TÄYNNÄ KAUNEUTTA.
VASTUSTAMATONTA.

la
s
po

M O U L I N E X T R A B E A U T É

tytti heikkinen

Nämä kasvot on sinulle annettu. Se liikuttaa sinua. Näet muuttolintujen palaavan.
Se liikuttaa sinua. Näet muuttolintujen palaavan. Se liikuttaa sinua.
Näet muuttolintujen palaavan. Se liikuttaa sinua. Nämä kasvot on sinulle annettu.
Se liikuttaa sinua. Nämä kasvot on sinulle annettu. Se liikuttaa sinua.
Nämä kasvot on sinulle annettu. Se liikuttaa sinua. Näet muuttolintujen palaavan.
Se liikuttaa sinua. Näet muuttolintujen palaavan. Se liikuttaa sinua.
Näet muuttolintujen palaavan. Se liikuttaa sinua. Nämä kasvot on sinulle annettu.
Se liikuttaa sinua. Nämä kasvot on sinulle annettu. Se liikuttaa sinua.
Nämä kasvot on sinulle annettu. Se liikuttaa sinua. Näet muuttolintujen palaavan.
Se liikuttaa sinua. Näet muuttolintujen palaavan. Se liikuttaa sinua.
Näet muuttolintujen palaavan. Se liikuttaa sinua. Nämä kasvot on sinulle annettu.
Se liikuttaa sinua. Nämä kasvot on sinulle annettu. Se liikuttaa sinua.
Nämä kasvot on sinulle annettu. Se liikuttaa sinua. Näet muuttolintujen palaavan.
Se liikuttaa sinua. Näet muuttolintujen palaavan. Se liikuttaa sinua.
Näet muuttolintujen palaavan. Se liikuttaa sinua. Nämä kasvot on sinulle annettu.
Se liikuttaa sinua. Nämä kasvot on sinulle annettu. Se liikuttaa sinua.
Nämä kasvot on sinulle annettu. Se liikuttaa sinua. Näet muuttolintujen palaavan.
Se liikuttaa sinua. Näet muuttolintujen palaavan. Se liikuttaa sinua.
Näet muuttolintujen palaavan. Se liikuttaa sinua. Nämä kasvot on sinulle annettu.
Se liikuttaa sinua. Nämä kasvot on sinulle annettu. Se liikuttaa sinua.
Nämä kasvot on sinulle annettu. Se liikuttaa sinua. Näet muuttolintujen palaavan.

MAINOS

on kollektiivinen yksityistilaisuus, ”kollektiivinen”

sananmukaisesti

ihmispersoonan korottamisena

toiseen potenssiinsa...

ja kun hän on täynnä,

hän on todellinen itsensä,

aito...

kuin aitoa petsattua tammea...

ja vaikka aalto on tyhjä,

Se on koettavissa oleva

y h t e y s .

Anna siis halusi sille, ja se vie sen perille.

Ilma paisuu, ajaa ylinopeutta hetken

Heräät kyllä, kun unentarpeesi on täyttynyt.

Sovittu.

Järjestöpankkeina säästöpankit ja Skop ovat palkansaajien asialla.

Säästöpankkien ja Skopin ammattijärjestöille ja niiden jäsenille tarjoamat palvelut takaavat rahoitushuollon kaikissa olosuhteissa. Niin työtaistelutilanteissa kuin normaaleinkin aikoina.

Rahoituspalvelujen lisäksi säästöpankit ja Skop ovat mukana varmistamassa ammattijärjestöjen toiminnan sujuvuutta. Esimerkiksi atk-kapasiteetti on käytettävissä ammattijärjestöjen rutiinien hoitoon: huolehtimaan jäsenmaksuista, jäsenrekistereiden ylläpidosta, kirjanpidosta jne.

Yhteistyö on voimaa näissäkin asioissa.

säästöpankit **skop**
järjestöpankki jäsenen asialla

Huippumalli Gia Carangi s. 58

Botticellin kevätneito miettii
kärsimyksen olemusta s. 82

Liberace esittää Kuutamona-
sonaatin s. 15

Teneriffa
houkuttaa s. 38

Moulin EXTRA Beauté

KUVATAIDE • TEATTERI • ELOHUVA • SPEKTAAKKELI • FASHION WORLD • MUSIIKKI • MATKAILU • LIFESTYLE

Kuvat, tekstit ja taitto: Tytti Heikkinen

Julkaisuvuosi: 2012

ISBN pdf-versio: –

ISBN painettu kirja:
978-952-5954-67-8

Kustantaja: *Poesia*, Helsinki

Painopaikka: *Ilvespaino*, Hämeenlinna

Aiempaa tuotantoa:

- *Täytetyn eläimen lämpö* (poEsa 2008).

Pdf luettavissa http://www.poesia.fi/pdf/Heikkinen-Tytti_Taytetyn-elaimen-lampo.pdf

- *Varjot astronauteista* (poEsa 2009).

Pdf luettavissa http://www.poesia.fi/pdf/Heikkinen-Tytti_Varjot-astronauteista.pdf

- *Contemporary Concrete Poetry – Nyky-konkreettista runoutta*

(Tytti Heikkinen 2012). Virtuaalinen kirja, luettavissa www.moulin.fi

Kustannustoimittaja: Kristian Blomberg.

Kirja on saanut tukea seuraavilta tahoilta:

- *Alfred Kordelinin säätiö*
- *Kirjastoapurahautakunta*
- *Taiteen keskustoimikunta*

KIIITOKSET

Tekijä kiittää apurahan myöntäjiä ennakokuluulottomuudesta uusia tekemisen tapoja kohtaan. Lämpimät kiitokset myös Ilvespainon Mikko Kantakoskelle ja Pirjo Rantaselle paneutuneesta avusta niin vedoksissa, paperivalinnoissa kuin väri- ym. teknisissä kysymyksissä.

SISÄLLYS

Mainos: Mainos on kollektiivinen yksityistilaisuus . . . 2–8	Kuukauden spehtaakkeli 84–89
Pääkirjoitus 10	Maakuntamatkailua 90–95
Mainos: Kaupallisten esineiden kauneus 11–13	Toukokuu, runo keski-ikäisestä miehestä 96–97
Moonlight sonata for Liberace 14–23	Mainos: My Own Private Stolichtude 100–101
Aitouden kauneus 24–25	Elämä, uskomattoman kaunis
Nykyvenuksen syntymä 26–29	eeppinen tarina 102–107
Aitouden kauneus II 30–31	
Mainos: Melankolia 32–33	
Mises en scène à Tenerife 34–43	
Mainos: kaikki on hetkissä 44–45	
Instant Tyyli Opas 46–49	
Mainos mainoksesta 50–51	
Maailmankylässä 52–57	
Kuukauden nekrologi 58–67	
Lifestyle 68–77	
Lifestyle: Jälkisanat 78	
Hiljaisessa tyttökoulussa 79–83	

Moulin EXTRA Beauté

Moulin Extra Beauté käsittelee aiheita, joita runous ei yleensä käsittele. Näitä ovat kaupallisuuden kauneus, muotimaailman kauneus, mainosten kauneus, tähtikultin kauneus, keskiluokkaisuuden kauneus ja pienten esineiden kauneus.

Beauté VOGUE

WEIDER

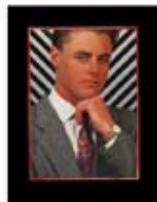
skop

Jean Paul GAULTIER

Tenerife

Sport revue

Arvoisa lukija, kuten jo huomasitkin, tämä kirja noudattelee ulkoasultaan naistenlehtiä. Niissä kuvilla on tärkeä rooli. *Moulin Extra Beautén* kuvat ovat eräänlaista talonpoikaisantiikkia, toisin sanoen kotikutoisin menetelmin tehtyjä jäljitelmiä alkuperäisistä esikuvista. Esimerkiksi oheinen kuva, monilla sivuilla toistuva mainoskasvo (alunperin *Kate Winslet L'Orealin* kampanjassa), *Botticellin Venus* sekä *Giasta, Alainista ja Liberacesta* tehdyt muotokuvat on rakennettu alusta alkaen kuvankäsittelyohjelmalla. Ne ovat synteettisiä jäljitelmiä, jotka eivät imitoi ainoastaan kohteitaan vaan valokuvaa sinänsä. Osa kuvista on otettu ns. valmiskuva-CD:iltä, osa, kuten seuraavan sivun *Burberry Weekend* -parfyymi, on valokuvattu kotikaupunkini Hämeenlinnan Linnan puistossa Vanajaveden rannalla.

Henkilökuvat ja oikeastaan esinekuvatkin ovat yksi muunnos *fani-kuvista*. Niissä yhtä tärkeää kuin lopputulos on osallistuminen kohteeseen, eräänlainen rituaali, jonka kautta kunnioitetaan palvonnan kohdetta ja samalla toivotaan tämän maagisten ominaisuuksien siirtyvän myös itselle. Taidekin on vastaava rituaali, ainakin siinä mielessä, että monesti aloitteleva tekijä jäljittelee ihailemansa esikuvan jälkeä, kunnes jäljittely kasvaa omaksi ääneksi ja vaikei kasvaisikaan, myös näille karvalakki-versioille tunnetummista tekijöistä on kysyntää samoin kuin päivittäistavarapuolella on kysyntää *Euroshopperin* pastakastikkeelle. Taidetuotteiden maailmassa on nähtävissä paljon muitakin vastavuuksia kaupallisten tuotteiden maailmaan ja toivottavasti joku päivä myös taiteen tämä puoli saa tutkimuksen huomion osakseen.

Fanittaminen tai ainakin ihailu näkyy joskus taiteessa myös sisällön tasolla, kuten esimerkiksi *Botticellin* maalauksissa. *Botticellit* voi nähdä myös varhaisina mainoskuvina tai mainoskuvat nykybotticelleina. Maalaus *Venuksen syntymä*, joka esittää nuorta naista maisemassa, ei eroa muotokuvasta, joka esittää nuorta naista maisemassa. *Botticellilla* oli muuten tapana manipuloida kohteidensa mittasuhteita samoin kuin mainoskuvien tekijöillä nykyään.

Tämä kirja ei ole kulutusyhteiskuntakriittinen, vaikka taide sitä yleensä on. Kun kirjan avaavassa mainosrurossa sanon "heräätkö kyllä, kun unentarpeesi on täytynyt", tarkoitan sitä todella. Mainosmaailma on sillä tavalla rehellinen, että vaikka se antaa mielikuvia tyylikkyydestä, se myös riisuutuu saman tien ja suostuu näyttämään vanhentuneena, katteettomana tai mikä hauskinda, tahattoman koomisena. Vanhassa mainoksessa on mukana myös *nostal-*

gian riipaisua, ainakin sellaiselle, joka on elänyt kyseisellä aikakaudella. Sivulta viisi löytyvä, sinänsä visuaalisesti vaatimaton *SKOPin* mainos herättää itsessäni tunteita, koska olen elänyt nuoruuttani sen julkaisuaikana 1980-luvulla. Aikakausi näyttyy mainoksessa aivan muulta kuin nousukauden vauhtisokealta huumalta. Pikemminkin se näyttää 70-lukulaisen tiedostavan vakavahenkisyyden jatkumolta, ja sellaisena ajan muistankin aivan viimeisiä vuosia lukuunottamatta. Jostain syystä 1980-luku tunkeutui moniin kirjan teksteihin, vaikkein sitä alun perin tavoitellut. Kenties omassa ajassamme on jotain, mikä muistuttaa siitä?

Kaupalliset tuotteet kuvastavat ennen kaikkea syntyajankohtaansa ja siinä on yksi syy niiden kiehtovuuteen. Taide puolestaan halutaan nähdä ajattomana ikään kuin ne ideologiat ja arvot, joita se mainostaa, eivät vanhenisi. Silti taidekin on vain yhdenlainen aikansa peili, jonka kuuluisi päätyä ajallaan tahattoman koomiseksi, yhdennekeväksi tai kyseenalaiseksi. Niin se päätyykin, mutta tähän puoleen ei ole soveliasta kiinnittää huomiota.

Eläintieteilijä *Desmond Morrisin* näkemykseen statusesineistä tutustutaan sivulla 24. Kaupallinen maailma ei ole vain syy kaikenlaiseen vaan itsekin *seuraus* jostain, nimittäin siitä, että sosiaalisten eläinten muodostamat ryhmät rakentuvat hierarkkisesti. Se johtaa yksilön pyrkimykseen nostaa omaa statustaan, millä on negatiivisia mutta myös positiivisia seurauksia. Joka tapauksessa kaupallisen kulttuurin yksioikoinen tuomitseminen on onntoa, etenkin korkeakulttuurista käsin, samaa peliä kun pelataan senkin aree-

Fitness-huimaisen 1980-luvun Werther ja Lotte

noilla. Naistutkimus näkee kaupallisessa kulttuurissa uhreja vaativan demonin, mikä on surkuhupaisaa, etenkin kun esimerkiksi muotimaailma on aina antanut naisille ja seksuaalivähemmistöille toimeentuloa.

Lukija saattaa miettiä, miksi kirja on "runokirja". Ainaakin siksi, että tekijä on runoilija. Osien sijaan runous on tällä kertaa kokonaisuudessa, eräänlaisessa sinfonisessa kokonaiselämyksessä. Viestinnässä on käytössä termi *konvergenssi*, joka kuvaa digitalisoitumisesta seuraavaa kaikkien viestintävälineiden sulautumista ja sekoittumista. Tämä kirja voisi olla esimerkki konvergenttisesta runoudesta. Voi se olla jotain muutakin. Ainakin se on *hommage* naistenlehdille, kaupalliselle kulttuurille ja kuvaamilleen kohteille. Inspiraationa ovat toimineet mm. *Gloria*, *Harper's Bazaar*, *Elle*, *Vogue* ja erityisesti *Trendi-lehden* 5/2010 *Kauneusekstra*. Siinä ihailun kohteena oli graafikko *Lotta Niemisen* taitto. Lukemisen iloa! 19.7.2012 Tytti Heikkinen

LA Beauté

DES OBJETS COMMERCIAUX

Kaupallisen esineen kauneus heijastelee ennen kaikkea siitä tuotettua INFORMAATIOTA. Se on käsitteellinen luomus, jonka ensimmäinen kerros, MAINOS, asettaa tarjolle välimatkan, DISTANSSIN. Kuten kauneus aina, se perustuu todellisen saavuttamisen mahdottomuuteen, MENETYKSEN EKSTAASIIN.

Halu on päätynyt loputtomaan liikkeeseen todellisuuden ja mielikuvien välillä.
Se ei lakkaa enää kirjoittamasta. Mainoksen tehtävä on hioa tuosta liikkeestä kitka pois.
Kuva unohdetaan, korvataan jollain seinättömällä. Alkaa tuulla, kuten nyt...

MUSIIKKI

MUSIIKKI

MUSIIKKI

MUSIIKKI

MUSIIKKI

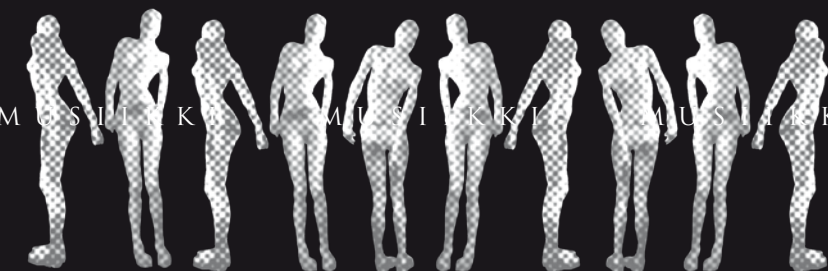
M U S I I K K I

M U S I I K K I

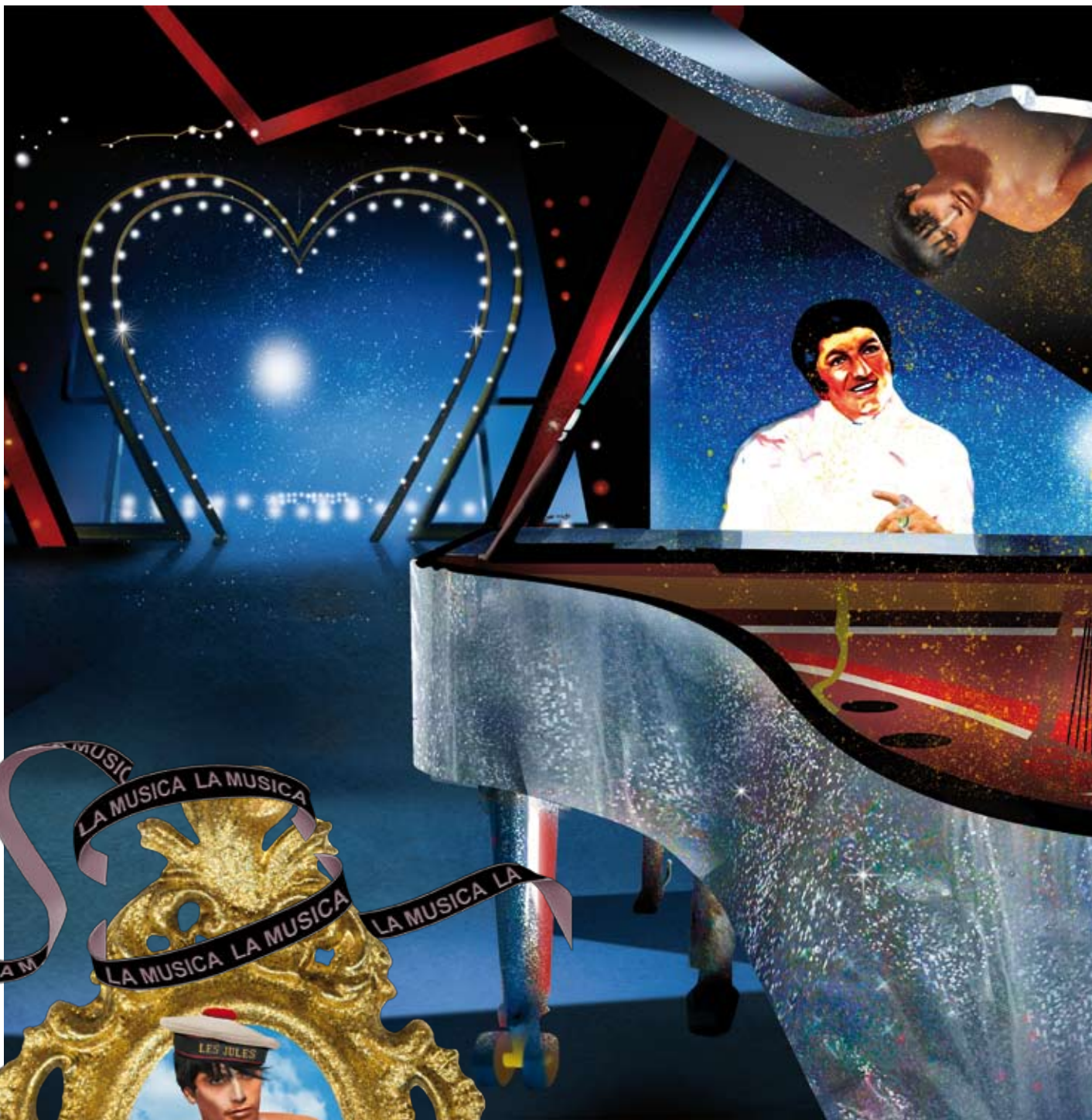
M U S I I K K I

M U S I I K K I

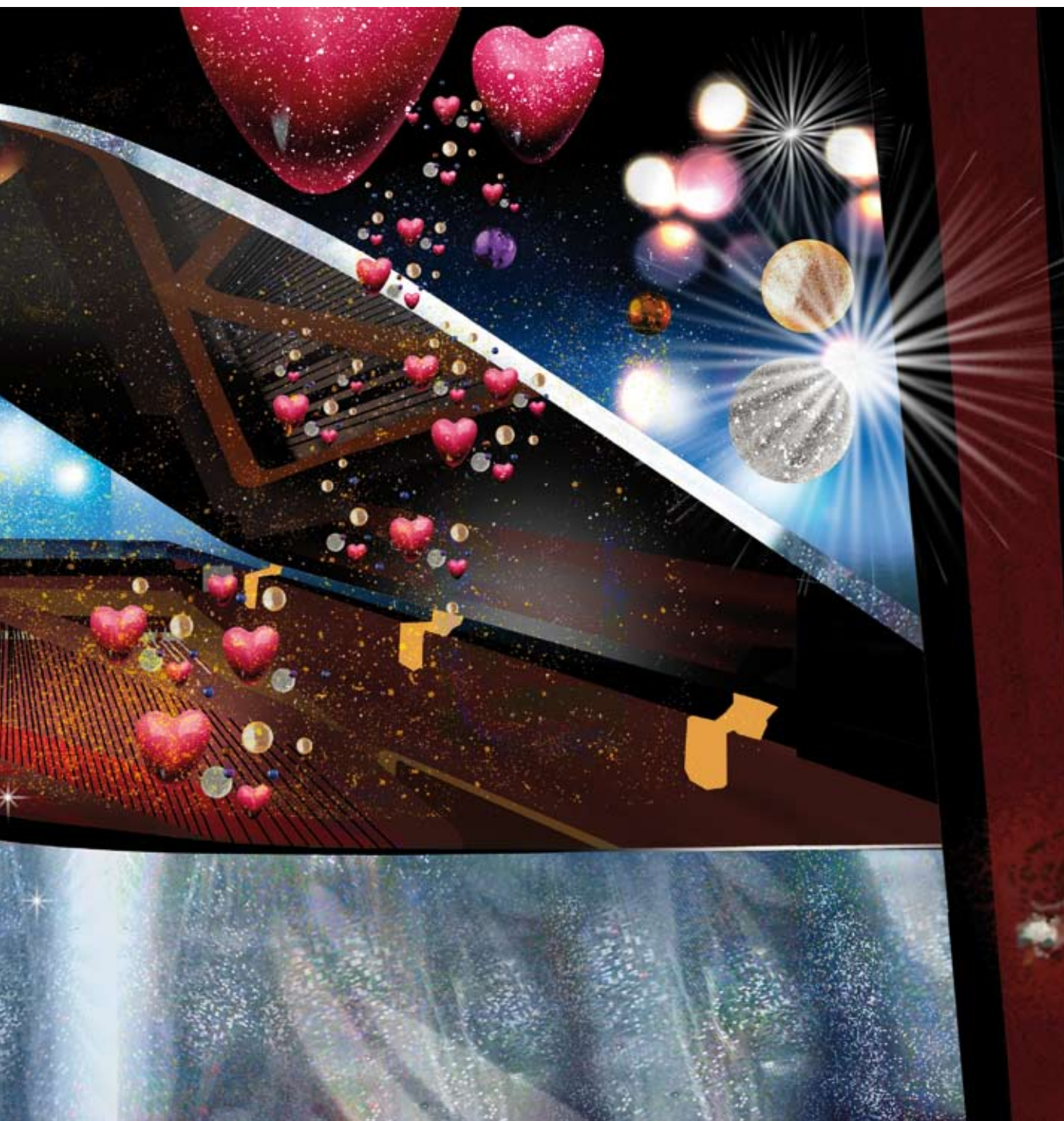
M U S I I K K I

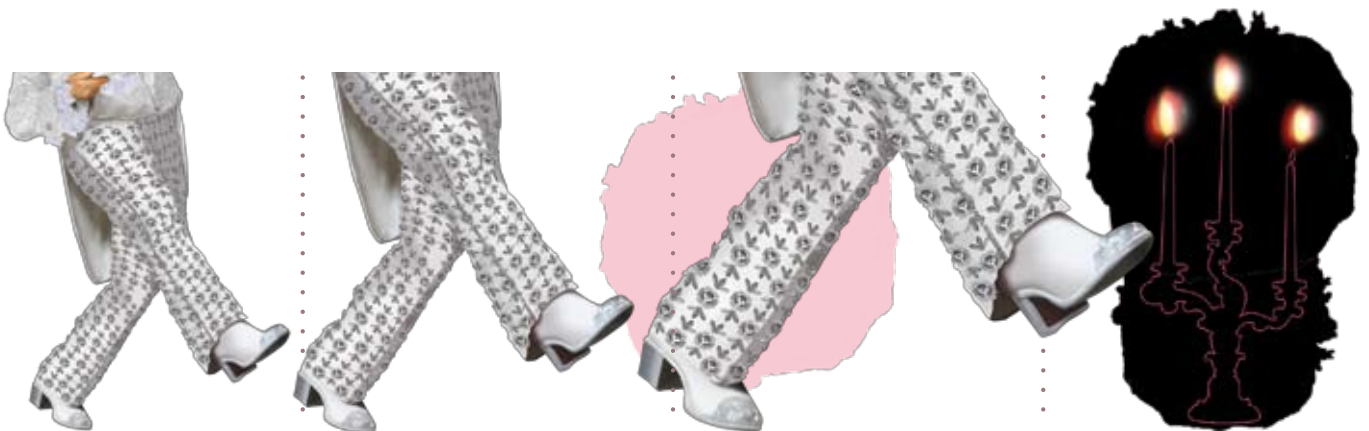
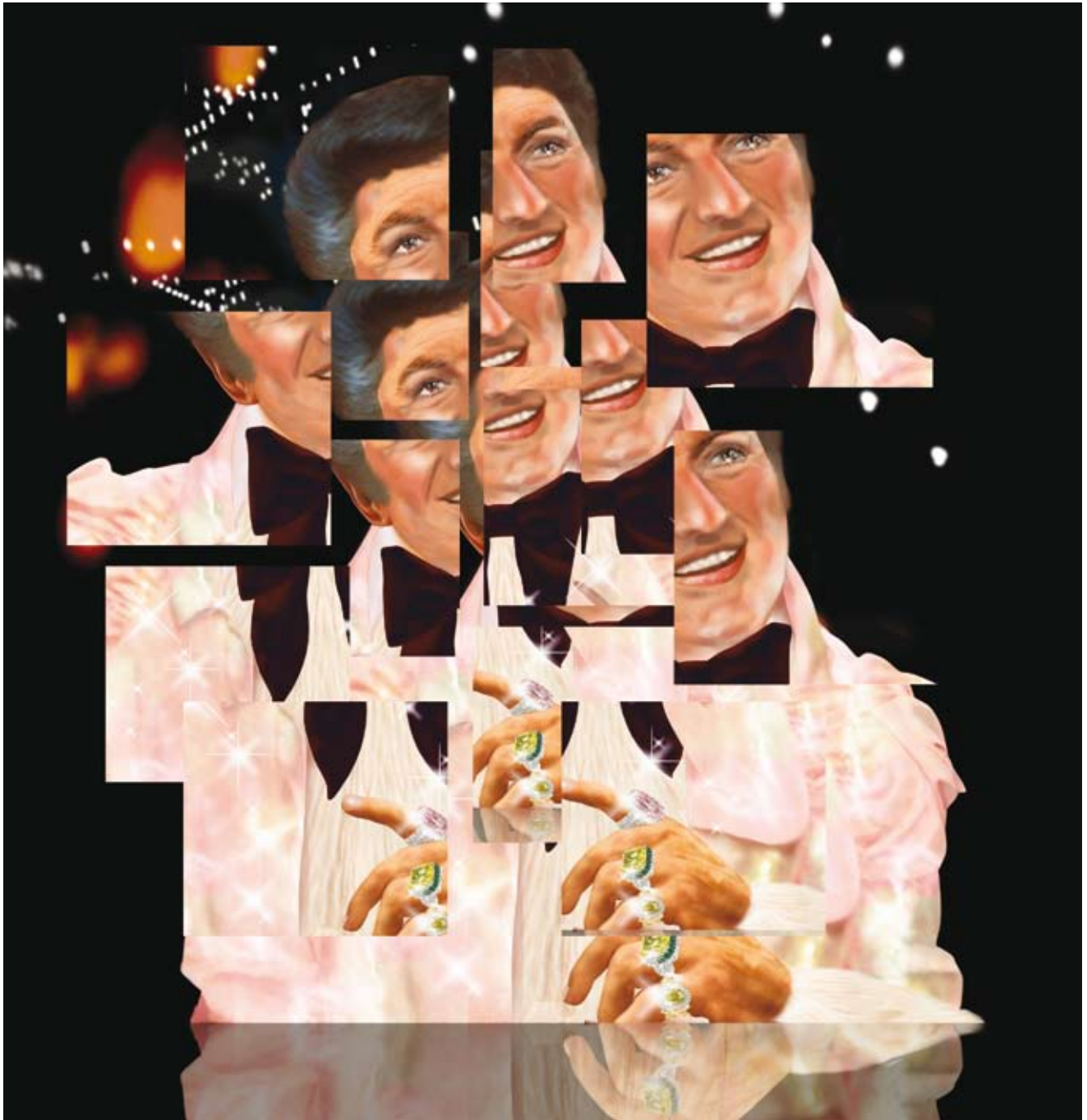
DAMM | DAMM | DAMM | DAMMMM | DAMDAMDAM | DAMMM |
DAMM | DAMM | DAAAAAA | DAMDAMDAM-DAMM DAMM DAMM
DAAAA | DAMDAMDAM-DAAAA | DAM-DAM-DAM-DAAAA-DA-
DA-DA-DA-DA | DAMMM | DAMM | DAMM | DAAAAA | DAM DAM
DAM | DAMM DAM DAM DAAAAAAA | DAM-DAM-DAM-DAM-
DAMDAMDAM-DAM- | DAM-DAMDAMDAMDAMDAM-DAM | DA-
DA-DAAAA-DA-DADDA

*On kuin soitin
käynnistyisi
ja alkaisimme
kuulla musiikkia...*

LE PETIT GUITARISTE *kultaraamissa on mukaelma taiteilijajapuriskunta Pierre & Gillesin kitschiä, tähtikulttia ja homoerotiikkaa hyödyntävästä valokuvataiteesta. Meripoika on toistuva motiivi Jean Genet'n proosassa. Se puolestaan hurmasi heteroseksuaalisen Jean-Paul Sartren eksistentiaalisella ehdottomuudellaan. Meripoikia vilahtelee myös muotisuunnittelija Jean Paul Gaultierin tuotannossa. Välillä niitä näkyy myös hänen naisille suunnatuissa parfyymimainoksissaan. Moni suomalainen heteronainen katsoo nykyään internetistä homopornoa. Sekä Pierre & Gillesin valokuvataide että Genet'n proosa yhdistävät katolisen kirkon kuvastoa homoerotiikkaan. Katolinen kuvasto näkyy myös yhdysvaltalaisen, homoseksuaalisesti suuntautuneen language-runoilija John Asberyn tuotannossa. Liberacen kerrotaan ihailleen paavia. Paavilla ei ole seksuaalisuutta.*

SUPERSPEKTAAKKELI Liberace oli legendaarinen pianisti, joka esiintyi niin Euroopan kuninkaallisille kuin Las Vegasin yleisöille. Hänellä oli oma TV-show ja oheistuotanto Liberace-joulukortteineen ja flyygelinmallisine savukkeensytyttimineen. 1952 hän sai kritikoilta lisänimen kitschin evankelista. Hänen tunnusmerkkejään olivat mielikuvitukselliset esiintymisasut, prameasti koristellut flyygelit ja niiden päälle asetetut kyntteliköt. Kerrotaan, että Münchenin konsertissa 1978 hänellä oli päällään varusteita miljoonan dollarin edestä. Liberace oli homoseksuaali mutta joutui kieltämään sen julkisuudessa. Hän joutui skandaalin kohteeksi, kun hänen pitkäaikainen autonkuljettajansa ja rakastajansa julkaisi muistelmansa. Yltiöpäisessä estetiikassaan, humoristisuudessaan ja tyylihistoriallisessa kurkottelussaan Liberace oli postmodernismin kiteytymä jo ennen käsitteen käyttöönottoa. Postmodernismin keinot ovat tarkemmin ajateltuna muutoinkin osin päällekkäisiä gay-estetiikan kanssa. Sen näkee hyvin esimerkiksi Pierre & Gillen taiteessa. Ehkä postmodernismia voisi tarkastella aikakautena, jolloin gay-estetiikka teki onnistuneen (ja tervetulleen) invaasion kaikille kulttuurin osa-alueille ja otti haltuun kokonaisen aikakauden? Samalla se yleistyi tai ehkä gay-näkökulmasta katsoen vesittyi seksuaalisista suuntauksista riippumattomaksi ilmaisuksi. Monien aikansa kuuluisuuksien tavoin Liberace menehtyi AIDSiin. Vuosi oli silloin 1987 ja Liberace 67-vuotias. Sanonta "itkin koko matkan pankkiin" on peräisin Liberacelta.

Liberace nosti päänsä, johon aamun ensi säteet osuivat. Häntä yskitti itsepintainen karva, joka oli juuttunut poikittain hänen kurkkuunsa. Hän ryki sitä voimallisesti pois ja katseli ympärilleen. Näköjään hän oli sittenkin päätynyt omaan makuuhuoneeseensa, vaikka viimeinen muistikuva oli kreikkalaisen yökerhon takahuoneesta. Huoneessa kuorsasi myös joku tuntematon mies suu auki eikä suostunut heräämään.

Liberace nousi ylös ja tarkasteli tyyppiä kaikista mahdollisista kulmista. Miehen alushousuja ei oltu vedetty turvallisesti ylös asti, ja lopulta Liberace tunnisti hänet: Black Diamond, vastasi esityksen äänentoistolaitteista. Hmm hmm, Liberace mietti ja hieroi leukaansa. Hän itse oli kyllä umpihomo mutta hänen käsittääkseen tuo kuorsaaja oli umpihetero ja jos se oli sitä yhä edelleen, oliko tämä nyt jotain parempaa kuin herätä yksin. Ehkä. Hän muisti nuoruusvuosiltaan jouluaaton, jolloin oli herännyt yksin peepshow-kopin lattialta tukka omaan oksennukseensa kiinni jämähtäneenä. Ehkä tämä oli sitä parempaa. Ainakin hän oli kotona.

Liberace kietoi aamutakin ylleen, nousi ylös ja poseerasi peilille vaihtaen asentoa puolelta toisella. Iho oli velto, akne kukki. Hän hiveli otsansa poimuja

ja ajatteli, että hän saattoi olla esiintymislavojen kuningas mutta korselettinsa alla hän löllähti: ilman kiiltävää pintaansa hän oli pelkkä pönäkkä, kaupparatsun näköinen mies. Etenkään hän ei pitänyt tuosta ilmeestä, joka kysyi nykyään jatkuvasti mitä helkkaria minä, yli keski-ikäinen mies, oikein teen? Kaiken muun saisi ehkä vielä peitettyä puuterilla ja peitevoiteella mutta sitä ei...

"Mr. Liberace", hän kuuli hämmästyneen äänen sanovan ja katsoi taakseen.

Black Diamond oli avannut silmänsä.

Liberace asteli sängyn luokse raskailla kanta-askelilla mutta nosti ihmeen kevyesti toisen jalkansa toisen päälle istuuduttuaan. "Vastapuristettua appelsiinimehua?" hän kysyi viattomasti kuin susihukanen Punahilkalta. Black Diamondin lettien päässä olevat helmet kilahtelivat, kun hän siirtyi taaemmaksi ja kysyi epäluuloisesti: "Miksi sinulla on niin isot kädet?" Liberace aavisteli, että Black Diamond ei tulisi kiinnostumaan hänestä nyt eikä tulevaisuudessa ja mistään muustakaan tuskin voitaisiin neuvotella. Niinpä joi lasin tyhjäksi, lasi sen pöydälle ja sanoi: "Jotta voisin paremmin paiskata sinut ulos."

Näin hän myös teki. Hän oli paha susi.

Hän kiersi asunnon kahdesti ja tarkisti, ettei mitään ollut hävinnyt mutta jotain hävisi aina, rikkailta varastettiin aina, niin se vain oli, hierarkia meni sillä tavalla. Sitten hän paneutui kyljelleen vuoteelle ja ajatteli: tämän päivän rakkaushoroskooppi, arvosana HYLÄTTY.

Hän oli yksinäinen susi.

MYÖHEMMIN LIBERACE sauhusi pitkin Manhattania paljettitrikoissaan ja herätti ansaittua huomiota. Kello oli vasta kymmenen mutta helle teki tuloaan. Liberace kääri hihat ja nakkasi lameerot-sinsa huolettomasti olkapäälle. Samalla hän huomasi, että naapurin kettuterrierit olivat hölkyttäneet hänen peräänsä ja lähti harppomaan lujempaa.

Liberace tapasi sisarensa kersan tutussa kuppilassa. Tyttö oli kahdentoista, lapsi vielä. Liberace ei lakannut ihmettelemästä, miten hänen perimänsä oli tullut tehneeksi jotain niin haurasta, niin inhimillistä, siinäkin mielessä, että vaikka tyttö oli vielä lapsi, hänkin oli jo *virtuiliija*. Tilastollinen pakko herää ihmisessä jo varhain, sillä jokaisen tehtävä tässä maailmassa on muodostaa keskiarvoja. Symmetrian tavoittelu estää likaamasta itseään ja tekee ihmisestä luontaisesti konservatiivin. Entä hän itse? Oliko hän luonut "Liberacen" synnyttääkseen oman jälkeläisensä, ja jos, niin oliko hän tehnyt sen saadakseen osakseen rakkautta, vaiko vihaa? Hän havahtui ajatuksistaan, kun kuuli tytön sanovan jotain. Hän vastasi umpimähkään, että sepä oli reipasta ja sai vastaansa hyvätävän katseen. Hän jatkoi ajatuksensa loppuun: kyllä, hän kerjasi vain potkua nivusiinsa – mutta teki sen mieluiten soopeliviitta yllään.

PLAYING BEETHOVEN

PLAYING BEETHOVEN

PLAYING BEETHOVEN

PLAYING BEETHOVEN

PLAYING BEETHOVEN

ATERIA OLI ollut erinomainen. Kotona Liberace jatkoi soittoharjoituksia. Kun muut tekivät koko ajan vähemmän, hän teki enemmän, käytännössä korvasi muut addiktioit pakkomielleellä. Partituurit soljuivat hänen sormistaan, ja jälleen kerran ennätysajassa. Raskas keho heilui käsien laajakaarisen pantomiimin tahdissa, kynttilän valo pehmensi rosoisen ihon.

Kun hän soitti, hän teki jäntevää ja selkeälinjaista työtä. Se ei ollut mitään lumoavaa, säteilevää runollisuutta, pikemminkin hänen soittonsa oli kuin tulivuorenpurkaus, joka toi yhteen sellaiset luonnon massiiviset rakenteet kuin salamankaltaiset radat ja vyöryvät il-

Jokaisessa järjestäytyneessä nisäkkäitten ryhmässä riippumatta siitä, millainen on ryhmän sisäinen yhteistointa, käydään aina taistelua sosiaalisesta vallasta. Tätä taistelua käydessään jokainen aikuinen yksilö saavuttaa tietyn sosiaalisen arvon, joka määrää hänen asemansa eli statuksensa ryhmän hierarkiassa.

Selvästi erottuvien luokkien hyväksyminen on suonut ylimmän luokan alapuolella olevien luokkien jäsenille mahdollisuuden pyrkiä suurempaan valta-asemaan omalla erityisellä luokkatasollaan. Koulutus yhdessä joukkotiedotusvälineiden kehittymisen ja erityisesti joukkomainonnan paineen kanssa johti luokkarajojen merkittävään murtumiseen. Miellyttävä tietoisuus siitä, että tunsii "oman paikkansa elämässä", vaihtui kiihottavaksi ja yhä todellisemmaksi mahdollisuudeksi nousta tämän paikan yläpuolelle. Tästä huolimatta vanha luokkaheimojärjestelmä on pitänyt puolensa ja pitää edelleenkin. Uudet pukeutumis-, sisustus-, musiikki- ja taidetyylit seuraavat toisiaan yhä nopeammin (...). On usein väitetty, että tämä on seurausta kaupallisista eduista ja liike-elämän taholta tulevasta paineesta, mutta olisi aivan yhtä helppoa (...) myydä vanhojen teemojen uusia muunnelmia kuin tuottaa (...) uusia. Kuitenkin uusia teemoja vaaditaan jatkuvasti, koska vanhat leviävät nopeasti kautta koko sosiaalisen järjestelmän. Mitä nopeammin ne saavuttavat alemmat kerrostumat, sitä nopeammin ne on järjestelmän yläpäässä korvattava jollakin uudella ja ainutlaatuisella. Koskaan aiemmin ei historiasa ole nähty näin uskomatonta tyylien ja makusuuntien vaihelua. Seurauksena on (...) entisen jäykän yhteiskuntaluokkajärjestelmän tarjoaman pseudoheimo-identiteetin menetys.

Vallan matkimisesta on (...) tullut

LA *Beauté*

DE L'AUTHENTICITÉ

Vallan matkimisen merkitsee aitoja esineitä

Desmond Morris

Ihmisten eläintarha

1969 Otava Helsinki

suom. Heidi Järvenpää

koottu sivuilta 41, 58–59, 64–67

superheimon statuksen tavoittelijoiden tärkeä askare (...). Aikaisemmissa yhteiskunnissa, joissa luokkajako oli jäykempi, ei selvästikään ollut näin paljon tilaa vallan matkimiselle. Huomatessaan asemansa heikentyvän matkimisesta hallitsevat yksilöt nousivat ankaraan vastarintaan. Erilaista pukeutumista koskevat säännöt ovat hyvä esimerkki.

Yleensä (...) hallitseva yksilö on vähemmän suojattu vallan matkimista vastaan kuin aikaisemmin. Hän on kostonut älykkäästi. Hyväksyen sen (...), että alemman statuksen omaavat yksilöt ovat päättäneet matkia häntä, hän on vastannut saattamalla yleiseen käyttöön halpoja joukkovalmisteisia korkean statuksen tavaroiden jäljitelmiä. (...) Alhaisen statuksen aviovaimo upeine jäljiteltävine kaulanauhoineen näyttää matkivan korkean statuksen aviovaimoa, mutta tämä on harhakuvitelma. Asian ydin on (...), että jäljitelty kaulanauha on liian hyvä ollakseen totta arvioitaessa sitä hänen (...) elämäntaustansa vasten. Se ei petä ketään, ja siksi sen ei onnistu kohottaa hänen statustaan. Todella vakava statuksen tavoittelija ei (...) kapinoi. Häntä eivät liioin tyydytä halvat jäljitelmät. Hänelle vallan matkiminen merkitsee aitoja esineitä, ja ostaessaan niitä hänen on aina mentävä hiukan pitemmälle kuin mihin hänellä on varaa luodakseen vaikutelma, että hänellä on hiukan enemmän sosiaalista valtaa kuin todellisuudessa on laita. Jos hänellä on varaa pieneen autoon, hän ostaa keskikokoisen, jos hänellä on varaa keskikokoiseen, hän ostaa suuren (...). Jos suuret takavalot tulevat muotiin, hän ostaa tuoreinta mallia olevan auton, jossa on vielä suuremmat takavalot, "jotta takana tulevat tietävät, että hän ajaa edellä", kuten mainoksissa sanotaan. (...) asia mitä hän ei tee, on se ettei hän osta Rolls-Roycen luonnollisen kokoista pahvimallia autotallinsa edustalle. Fanaattisen statuskiipijän maailmassa ei ole tekotimantteja.

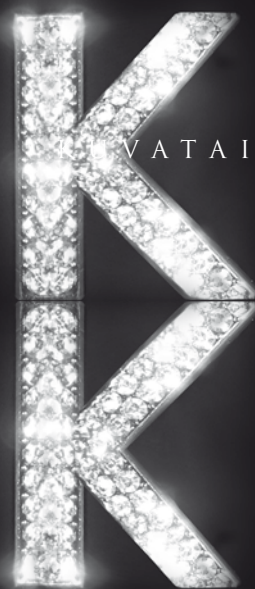
KUVATAIDE

KUVATAIDE

KUVATAIDE

KUVATAIDE

KUVATAIDE

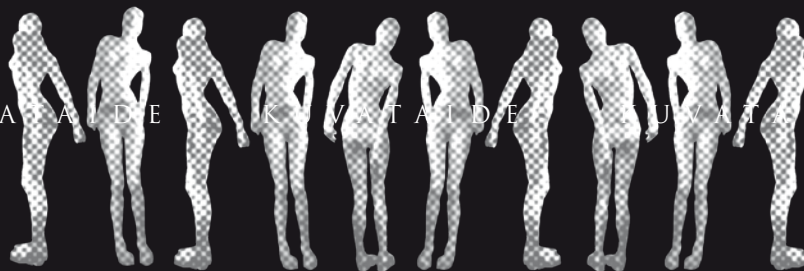
KUVATAIDE

KUVATAIDE

KUVATAIDE

KUVATAIDE

KUVATAID

NYKY - VENUKSEN SYNTYMÄ

Ajankohtainen kuvataidejäljitelmä, joka sisältää vähintään viisitoista ajastaikaan kiehtovaa taideaiheista kysymystä:

1. Keskinäisten mittasuhteiden vaikutelma.
2. IKUINEN-sanan alta paljastuvat aiheet.
3. Naisfiguuri perinneuskollisena käsitteenä. "Museo".
4. Seksi ihmisten ja delfinien kesken.
5. vaihtoehtoisesti itsensä kopioiminen tyhjästä.
6. -> Kopio ja kopion identiteetti
7. ...jotka eivät kohtalon oikusta tahdo millään päästä yhteen.
8. -> Väistämättä uskottavaa surumielisyyttä.
9. Kuuma vaahto.
10. Assimiloituminen nykypäivään yksityiskohtien kautta.
11. Varoittaa maailmankaikkeuden olemuksesta?
12. Onko kornius maailmankaikkeuden olemus?
13. Makutuomareiden jakelemat porttikiellot ihmisille, joille koristeellisuus antaa yhä vilpittömän ilon.
14. Poistuminen taiteen kentältä.
15. Jää: kaunis kesäpäivä.

Postmoderni ikoni:

Grace Jones avantgardistisessa äitiyspuvussa vuodelta 1979.

Pukusuunnittelu: Jean-Paul Goude ja Antonio Lopez.

Desmond Morrisin näkemys vallan matkimisesta ei ole menettänyt ajankohtaisuuttaan. Miksi olisikaan, sillä vaikka ajat muuttuvat, biologia ei. Jotain vuoden 1969 jälkeen on kuitenkin muuttunut tai ainakin *monimutkaistunut*, nimittäin statusesien olemus.

Kuvataiteissa aitoudesta on tullut jo ajat sitten moralismilta kalskahtava jäykkä hyve, jota vain amatöörit hellivät tienviittanaan. Aitouden inflaatio on näkynyt myös postmodernissa arkkitehtuurissa. Hyvä esimerkki on *Charles Willard Moore*n New Orleansiin suunnittelema *Piazza d'Italia* -aukio (1978), joka yhdisti muun muassa neonvaloja ja korneja antiikin pylväs -jäljitelmiä. Mutta miksi tehdä kulttuurituotteista kalleimmasta ja kestävimmästä eli julkisesta rakennushankkeesta arkkitehtonista krääsää? Yksi syy oli erottautuminen aiemmasta minimalistisesta pelkistyksestä. Lisäksi *Piazza d'Italia* heijastelee sitä yleisempää ilmiötä, että postmodernin ja sen jälkeisen korkean statuksen tuotteen juu ei ole enää siinä, että vain rikkaalla on varaa aitoon vaan siinä, että vain rikkaalla on varaa maksaa krääsästäkin. Ehkä siksi nyt 2000-luvun Suomessakin, kun yhä useammalla on yhteiskuntaluokasta riippumatta varaa aitoon, joudumme hämmästelemään merkkituotteita, jotka ovat yhtä huonolaatuisia kuin halpahallien vastaavat. Huono laatu on tehokas tapa säilyttää merkkituotteet vain korkeampien hierarkian tasojen tuotteina. Tavallinen kuluttaja joutuu miettimään, mitä järkeä on ostoksessa, joka on sekä kallis että huonolaatuinen.

Kuvataiteissa on jo ennen kaupallista kulttuuria nähty paljon vaivaa, jotta taidetuote syntyisi mahdollisimman arvottomasta ja ennen kaikkea *aikaa kestävämmästä* materiaalista. Tämän voi halutessaan nähdä vastalauseena

LA *Beauté*

DE L'AUTHENTICITÉ II

Tekotimanteista, kiihoketaistelusta ja sen korvikkeista

*Postmodernismin jälkeiset
huomiot*

Moulin Extra Beauté 2012

Tytti Heikkinen

Viimeisen kappaleen viittaukset:

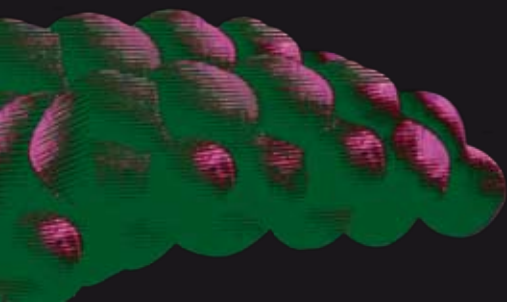
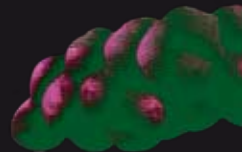
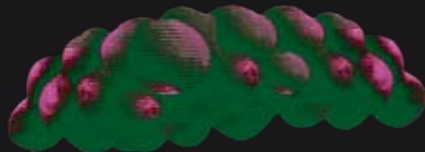
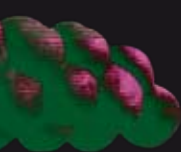
Ihmisten eläintarha s. 177, 184–185

sille, että taide kaikessa ikuisuudessaan on päätyntä markkinatalouden sijoituskohteeksi, jonka arvo voi vain nousta. Toisaalta arvottomat ja aikaa kestävämmät materiaalit palvelevat tehokkaasti hierarkian ylätasoa: se, että on varaa näin äärimmäisiin hankintoihin, osoittaa todella korkeaa statusta.

Morrisin huomio siitä, että statusesien kiipijän maailmassa ei ole tekotimanteja, on oikea mutta postmodernismin jälkeen väärä: tekotimanteja on, kunhan ne maksavat *liikaa* suhteessa arvoonsa. Tulevaisuudessa vallan matkiminen saa jälleen uusia muotoja, jotka lisätään vanhojen jatkeeksi. Kuten taide-esineiden hinnoista huomataan, aitoudella on yhä arvonsa, jollei muuten, niin ainakin sijoittajille, amatööreille ja kulttuurituristeille, jotka jahtaavat aitoja raunioita.

Näkipä statuksen tavoittelun hyvänä tai pahana, ainakin se antaa päämääriä elämälle. Morris puhuu *kiihoketaistelusta*, jolla hän tarkoittaa virikkeitä tarvitsevan eläimen pyrkimystä saada ympäristöstä sopiva määrä kiihokkeita. Liiallinen määrä stressaa, vähäinen pitkästyyttää. Pitkästyminen voi ehkäistä *kompensaatiotoiminnalla*, esimerkiksi postimerkkeilyllä. Jos se ei riitä tuottamaan tunnetta *todellisesta olemassaolosta*, yksilö voi hakea jännitystä *viettelevästä elämästä*: lapsi voi leikkimisen sijaan heittää pallon ikkunaan ja äiti silittää koiran sijaan maitomiestä (Morrisin ilmaus). Vaarattomanpi versio tästä on *sekaantuminen toisten ihmisten tunneasioihin*. Esimerkiksi usuttamalla muita dramaattisiin ratkaisuihin elämässään voi nauttia jännityksestä mutta seuraukset kantaa joku muu. Tätäkin vaarattomampaa on *samastuminen mielikuvitushenkilöiden olemassaolosta* luun kirjoissa ja elokuvissa. Tosi-tv on fiktiota lähempänä tosielämän viettelevää elämää ja todellista kiihoketaistelua. Siinä on aitouden viehätys.

Puffing a lotta la la la laaaaaa

Samankaltaisia pilviä läpi vuosisatojen – –

LOPULTAKIN, IHMISELÄMÄN OSANA

MELANKOLIA

Kuin väärentäisi samaa taulua koko elämänsä ajan,
kunnes se **halkeaa**,

ja loput voittekin arvata:

voi vain katsoa ympärilleen ja kysyä liikuttuneena,
oliko kyseessä jonkin uuden prototyypin vai pelkkä
kopio ja oliko tämä selvän identiteetin puuttuminen
ihmiselämän kuvaus, oliko mikään totta*

* Kysymys on tietysti retorinen. Pohjimmiltaan tiedämme, että tämän kuului olla tällaista: oudon epämääräistä, kaksiselitteistä, metamorfista, jotta saatiin aikaan tehokkaampi ”yksilöllinen” vaikutelma silloinkin kun se näytti joltain aivan muulta.

E L O K U V A

E L O K U V A

E L O K U V A

E L O K U V A

E L O K U V A

E L

VUONNA 1935 syntynyt ranskalainen elokuvatähti Alain Delon on yksi kaikkien aikojen komeimmiksi rankatuista miehistä. Hänen arvostustaan näyttelijänä ulkonäkö ei ole onnistunut heikentämään. Tämä saattaa johtua arvostetuista ohjaajista (Melville), miehiä samastumaan houkuttavista rooleista (*Samurai*) tai onnistuneesta julkisuudenhallinnasta. Delonin tähdittämistä elokuvista arvostetuimmat sijoittuvat uran alkuvuosikymmenille. 80-luvulla Delon oli mukana monissa kaupallisesti ja taiteellisesti epäonnistuneissa elokuvissa ja hänen tähtensä alkoi hiipua. 1979 hän näytteli mm. elokuvassa *Airport 80 - Concorde*, joka kuuluu 70-luvulla suosittujen katastrofielokuvien genreen. Vuonna 1977 maailma oli kokenut myös todellisen elämän lentokonekatastrofin. Silloin kaksi Boeing 747 -konetta törmäsi toisiinsa Teneriffalla pohjoisen lentoaseman kiitotiellä. Briteissä vuoden 1979 yhdeksi trendikkäimmäksi musiikilliseksi muodoksi oli ilmaantunut ska, ja myöhemmin sitä kuunneltiin kaikkialla.

lain oli paennut kuvausten jälkeen Tenerifalle. Hän tuijotti hotellihuoneensa kattoa ja mietti, oliko hänellä jokin kosketuskohta tähän nimenomaiseen hetkeen mutta jos olikin, niin näköjään se katosi saman tien. Hän tarttui tupakka-askiin, mutta se oli tyhjä. Hän ei voinut ymmärtää, miten se oli mahdollista ja mietti, mitä kaikkea muuta oli päässyt loppumaan hänen huomaamattaan. Mutkien kautta oli kuultu huhuja siitä, että aikakausi oli muut-

tumassa. Sen oli voinut aistia kuvausten jälkeisessä juhlassa: aivan kuin kuin olisi odotettu vanhan sukulaisen poismenoa mutta kukaan ei tiennyt, kenelle perintö oli jätetty.

Hän nousi liian nopeasti vuoteesta. Pienen, sietämättömän hetken ajan huone tuntui käännähtävän ympäri kuin raskas vartalo riippumatossa. Hän kyykistyi lattialle, avasi minibaarin oven ja jäi tuijottamaan sisältöä. Viileys helpotti oloa. Hän nousi ja tarttui puhelimeen. Jonkin ajan kuluttua ovelle koputettiin. Kun Alain avasi oven, vahvasti meikattu tyttö sulki puuterirasian, pörrötti tukkaansa ja sanoi: – Nimeni on Champagne ja jokainen päivä on minulle hääpäivä.

Alain mieltyi rehvastelemaan esitykseen heti. Champagne istuutui huoneen ainoaan nojatuoliin. Hän tarkkaili Alainia ja sanoi, että tämä muistutti erästä näyttelijää. – Ranskalaista? Alain kysyi ja tarjosi tulta. Champagne mietti hetken mutta pudisti sitten päätään. Samanaikaisesti suusta purkautuva savu muodosti pehmeäreunaisen käärmeen ilmaan. Alain koki kummallisen painottomuuden tunteen. Hän ajatteli, että voisi hajota reunoistaan samalla tavoin, muuntua tilanteen mukaan sellaiseksi kuin oli tarpeen. Hetken mieli-johteesta hän sanoi olevansa tiilitehtailija, joka oli tehnyt kaksitoista vararikkoa ja kolmastoista teki parhaillaan tuloaan. Champagne ei vaivautunut kuun-

telemaan. Sen sijaan hän nyökkäsi tuomaansa muovikassia kohti ja sanoi:
– Nuo pullot on rahdattu tänne vaivalla.

Alain ymmärsi vihjeen ja kaatoi heille juotavaa. Sitten hän siirtyi makaamaan vuoteelle toinen käsi niskan takana, grogilasi tuettuna rintakehää vasten.

Tyttö kysyi: – Mitä haluaisitte tehdä?

Alain mietti. Seuraavaksi hän kertoisi toiveensa. Sitten tyttö riisuu-
tuisi ja sanoisi seuraavan repliikkinsä: ”Siirryttekö vähän, tulen sinne”.
Sen ja kaiken, mitä sen jälkeen tapahtuisi, saattoi jo kuvitella ja juuri niin
banaanin illuusiottomana kuin elämässä kaikella oli tapana tapahtua. Hän
vaihtoi puheenaihetta ja kysyi, tiesikö tyttö hyvää baaria. Tyttö nyökkäsi.
– Yhden lähellä pääkatua.

Alain nousi ylös ja tyhjensi lasinsa kertakulauksella. Paitapuseronsa
helman hän sulloi housuihinsa vasta hissiä odottaessa. Champagne miet-
ti, mistä moinen kiire oli tullut. Hän ei pitänyt kiireestä. Se oli aina vihje
siitä, että kaikki asiaan liittyvä ei sietänyt päivänvaloa. Hän tuijotti hissin
ovea ja sanoi: – Häyöimme ei mennyt kovin hyvin.

Alain naurahti. Champagne vilkaisi häntä nyt tarkemmin, parem-
massa valossa. – Tuolla naamalla saa varmaan liian usein? hän kysyi. Alain
avasi suunsa sanoakseen jotain mutta hissin kello kilahti samanaikaisesti.

HOTELLIN AULA oli turvoksiin asti täynnä japanilaisia turisteja.
Alain ja Champagne luovivat tiensä metelöivän lauman läpi. Pienen kä-
velymatkan jälkeen he löysivät oikean baarin ja asettuivat ulkoterassille.
Se oli sopivan hiljainen koko yön jatkuneen sateen jäljiltä. Alain tilasi
Cuba Libret, ja he joivat niitä vaitonaisina.

– Mitä aiot tehdä isona? Alain kysyi lopulta.

– En tiedä... odottaa, kunnes elämä tempaa mukaansa.

– Kokemuksesta voin sanoa, että saatat joutua odottamaan kauan,
Alain vastasi. Tyttö myötäili vaimoasti. Heidän lisäksi terassilla nuok-
kui yksinäinen mies umpihumalassa. Alain ajatteli, että jos mies olisi elo-
kuvassa, hänet asemoitaisiin juuri tuolla tavalla kuvien laitoihin, jotta
syntyisi vaikutelma täydellisestä ulkopuolisuudesta. Oli kuin mies olisi
lukenut hänen ajatuksensa ja tehnyt niistä omat huterat johtopäätöksen-
sä. Hän siirtyi lupaa kysymättä hei-
dän pöytänsä ja tuijotti molempia
sanomatta sanaakaan. Sitten hän
tarttui Champagnen ranteeseen ja
katsoi tätä silmiin. Champagne ei
tehnyt vastarintaa. Alain ajatteli,
että tytön kiehtovuus syntyi aina-
kin osaksi tämän silkasta välinpi-
tämättömyydestä ympäristöään ja
itseään kohtaan. Hänessä ei ollut
lainkaan pelkoa tai kiinnostusta

Sitten hänkin syöksyi
kohti merta, jossa iso
tyttö jo ilakoi ranta-
aallokossa.

sen suhteen, mitä seuraavaksi tulisi tapahtumaan. Se oli lupaus ripustau-
tumattomuudesta, ja sitä kukaan ei voinut vastustaa. Alain käski miestä
irrottamaan. – Miksi? tämä kysyi.

– Koska hän on *vaimoni*, Alain sanoi ja näki Champagnen silmis-
sä lämpöä. Heidän välilleen oli avautunut hetkeksi käytävä ja vaikka se
oli luonteeltaan väliaikainen ja pysymätön, se silti oli. Humalainen näytti

riidanhaluiselta mutta irrotti lopulta kätensä ja nojautui taaksepäin tuolis-
saan. Kohta hän jo nukkui leukaa rinta vasten painuneena.

Champagne katsoi känniläistä arvioivasti. – Mistä vetoa että tuolla
on karvainen selkä.

– Minullakin on, jos sitä ei ajeta, Alain tunnusti.

– Hyi yöäk, Champagne sanoi ja kuulosti nyt ikäiseltään.

– Hee, Champagnee, joku huusi. Champagne kääntyi nyökkäämään
tummahipiäiselle nuorukaiselle. Poikia oli yhteensä kuusi. Tummahipiäi-
nen nojasi käsivartensa terassin kaiteeseen ja puhui Champagnelle jotain
espanjaksi. Neuvoteltuaan hetken pojan kanssa Champagne kääntyi jäl-
leen Alainia kohti. – He haluaisivat meidät mukaansa rannalle.

– *Hän* haluaisi *sinut* mukaansa rannalle.

Champagne oli hetken hiljaa. Sitten hän sanoi: – Ne ovat tosi isot
juhlat.

– And noo age limits, this time, nuorukainen sanoi kohteliaasti Alai-
nille, joka loukkaantui. Hän mietti mahdollisuuksiaan illan suhteen ja ta-
jusi ne vähäisiksi. Champagne lähtisi epäilemättä poikien matkaan. Entä
hän itse? Halusiko hän palata tuhkakupilta haisevaan huoneeseensa, hi-
koilla siellä yksinään lakanoihin ja kuunnella miten maali hilseili seinistä,
miten vanhuus laahusti kohti piilottaen askeleensa kadun meteliin...

AAMUAURINKO OLI jo nousemassa, kun he saapuivat juhliin. Tur-
koosina hohtavan meren aallot jylsivät rantaan, joka oli täynnä karne-
vaalitunnelmaista väkeä. Kun katsoi näkymää toiseen suuntaan, se näytti
olevan tyhjän keskellä. Toisella puolella sitä reunusti vuoristo, jonka jyr-
kästi alas viettävällä rinteellä saattoi nähdä maalaisia kulkemassa aaseineen
ja hevosineen. Rannalle oli sytytetty nuotioita mutta kukkaislapsia ei nä-
kynyt missään. Tämä oli uuden aikakauden cocktail: uraohjuksia, huip-
putyylikkäitä vaatteita, lyhyitä hiuksia ja amfetamiinia kyytipojaksi. Vasta
vapautettujen hartaudella itseään juhlivia löytöretkeilijöitä.

Humalainen tyttö kirmasi heidän luokseen. – Tulkaa mukaan!

Tyttö suuteli Champagnea ja juoksi sitten kohti merta.

– Tanssitaanko? Champagne huusi metelin läpi.

Alainia ei kiinnostanut. Hän huusi takaisin: – Mitä helvettiä tämä
edes on!

– Skata, Champagne vastasi hämmästyneenä ja hetken sukupolvien
kuilu vaikutti ylittämättömältä.

– No niin, no niin, Alain sanoi rauhoittuneena. Heidän vieressään
tanssinut amerikkalainen turisti huusi: – Kaikki murheet on sekoitettu sa-
maan liejuun!

Sitten hänkin syöksyi kohti merta, jossa iso tyttö jo ilakoi ranta-aallo-
kossa. Mies räpsi hänestä kuvia läpimärällä kameralla.

– Huomasitteko tuon miehen? Champagne kysyi Alainilta.

– Vaikea olla huomaamattakaan.

– Silloin, kun ne lentokoneet törmäsivät täällä, hän menetti vaimon-
sa, perheensä, kaiken. Hän ei koskaan palannut kotiinsa. Hän sai vakuutus-
yhtiöltä jättikorvaukset mutta asuu yhä samassa hotellihuoneessa. Hänellä
on aina nuo turistikuteet yllään, aina tuo ruostunut kamera kaulassa.

He katselivat hetken äänettöminä miestä, joka melskasi aalloissa ja ta-
rinan kammottavuus tempasi heidät molemmat mukaansa. Elämä oli vain
lauma asioita, jotka vyöryvät epäjärjestelmällisesti ja ennakoimattomasti.

Mitään muuta sanomaa todellisuudella ei ollut.

Alain kääntyi kysymään Champagnelta: – Niin miten tätä kuuluu tanssia?

– Ei meidän tarvitse tanssia.

– Tarvitsee.

He tanssivat kuin riivatut, synkän keskittyneesti.

KAKSI TUNTIA myöhemmin he makasivat rantahiekalla. Kaikki murheet on sekoitettu samaan liejuun, Alain ajatteli. Vaikka myrkky oli kullakin omansa, oireet olivat kaikilla samat, pohjimmiltaan kaikilla oli sama patologia.

Champagne alkoi nousta ylös. – Minne sinä menet, Alain kysyi. Champagne suuteli häntä. Se ei ollut lämmin suudelma mutta ei kylmäkään. Se oli jotain siltä väliltä, tasalämpöinen. Hän katsoi Alainia hetken silmiin ja sanoi: – Menen uimaan.

Kohta hän jo potki aaltoja ja huusi Alainille olkansa takaa: – Katso. Nyt piirrän valtamereen kilpikonnat.

Alain olisi halunnut kysyä, mitä se tarkoitti mutta Champagne oli jo kaukana ja hän itse niin väsynyt, että nukahti.

HÄN EI tiennyt, kuinka kauan hän oli nukkunut mutta kun heräsi, ranta oli tyhjä, lompakko samoin. Jäljellä oli vain kirkas taivas ja leuto tuuli, eräänlainen elämän taustakohina. Se sai kuvan lepattamaan, kunnes kamera katosi kokonaan tietoisuudesta. ■

ALAIN DELON
PARIS

Tässä vaiheessa voitte päästää valjaat irti
SYV KOHTALON™ ON YLEISESTI TIEDOSSA

K A I K K I O N H E T K I S S Ä ¹

Joskus elämän tämä puoli yllättää tuntemuksina
tyhjiydestä. Se mahdollistaa selkeät ja paljaat tunteet, jotka panevat meidät
vapisemaan ajatellessamme tulevaisuutta.

Seuraa valtavasti päämäärätöntä ja ei-niin-hienovireistä dramatiikkaa
(vrt. kaikki hartaudet, jotka kääntävät pelon/mielihalun
symboliikaksi).

Lopputulos:

Jokainen eksynyt voi onnitella itseään lähettämällä
riehakkaat terveisensä väärään suuntaan.

¹*Lähde: puskuritarra.*

"Muoti on idiooteille,
tyyli on kaikille"

Paula Suhonen

Käytetään siis tyyliä!

I N S T A N T
T Y Y L I
O P A S

esittelee kolme tyyliä ja kolme vastaanottoa!

Onnenkalu: Led Zeppelin -logolla
varustettu plektra!

Onnenkalu: muistojen pirta!

Onnenkalu: housuissa!

Romantittinen

Casual

Sporttinen

Karhea romantikko luottaa
ikuiseen meren ja antiikkinahan
sävyihin!

Casualia viehättää arjen-
harmaa, itsehostustusvärinä
kuukautisverenpunainen!

Sporttisen värillä ei
ole väliä, kunhan kont-
rasti vihloo silmiä!

Runo on vaivaton ja nopea valmistaa, kun tuntee tyyliä ja käyttää siihen sopivia aineksia. Romanttinen flaneeraa vuosituhannesta toiseen meren rannalla, casual löytää ilonsa naisruumiin tuskasta sekä arjen pienistä asioista, sporttinen mellastaa populaarikulttuurissa unohtamatta oppineisuuden osoittamista. Kerää oikea sanasto ja yhdistä ne teonsanoilla toisiinsa. Valmistusaika / runo: n. 15 min. Tee sinäkin omasi!

Romanttinen

Katu juo askeleen,
jossa ihosi kasvaa piikkikorkkoa
jossa kaupungin merenalainen orgaaninen kudus
hautoi minut
jossa androkyynikot kalat vaeltavat tuntemattomaan.

merellä on muisti syvissä vesissä tuntee valon
joka on veden äärellä muisti.
meri on muistin valo
suola
jälki/maku.
Pysy
jokin morrissey, jokin
years of refusal

Kätevää: Jos olet miesrunoilija, voit sanoa mitä tahansa, kunhan sisällytät runoosi rock-sitaatin. Näin saat nahkatakin omillekin harteillesi ja palaudut aina katu-uskottavaan maskuliinisuuteen!

Riski: Kriitikko voi sitaattisi äärellä unohtaa runosi ja kirjoittaa siitä, mil-laista oli Morrissey'n keikalla vuosituhannen vaihteessa. Riski erityisen suuri konkarikriitikon kanssa, ks. seur sivu.

Kätevää: Meri-muisti-valo. Tätä voi soveltaa loputtomiin, vrt.: meren valossa ihon muisti, meren muistissa ihon valo, valon iho, meren iho. Huom.: ei kuitenkaan enää "ihollasi valon meri". Ethän halua kuulostaa 50-luvun iskelmästä vaan saman vuosikymmenen modernismilta.

Casual

Lapsi on taivaan silmä rivitalon kaiuttomuudessa
pienin lapanen keinussa
leppäkerttupilkutikkumekko
ison kiven ääreen
kehätien varressa.
mummo palmikoi hiukset
neuleen
muistot

yöllä unohdan että muistan että
täällä Yöllä on katulamppujen kesakkoiset kasvot.
Sinä et ole läsnä kun
sinun miehen-ruumiisi on läsnä,
vuoteessani leikkaat auki rikki-kursitun haavan
kirkuvat nuket
kuu ei puhu enää vielä kieltä
aitan viereistä nurmiheinää ison kiven ääreen.

Kätevää: Sapluuna ei voisi olla selvempi: lapsi-muistot-naisruumiin taakka.

Kätevää: Jos runossasi on yksikin infantiili sana, runosi on kriitikon mielestä täynnä "lempeää huumoria".

Riski: Ei riskejä. Kukaan ei voi moitita runoa, jossa on naiseus keskiössä, etenkin jos mukana on myös lapsia.

Riski: Silti, vaikka kukaan ei kehtaa sitä ääneen sanoa, niin... tämä on koskettava runo tärkeistä aiheista.

Sporttinen

määrrrräikzx, wruuuuuu!!!!katatoninenmuskeliuuktoriteetti
E104, ei sisällä kamaraa
vasemmalta ohi, hän tarttuu pakaraan viitaten (1)
xerxes
sex
ex
x
(1)(2. ko(ali)tio
imetMarspatukkaaiphnoeaLashMillionaire-
mascaraasunlogixcomponentsCD-RGOLD
oi lemminkäisen huora-maailma ejakuloi kurnukurni-ukurni-
ukulele-lele-le-kele :DDDDDD!111mussunräxläskixl
[oikea vastaus:yökuvassa putin kättelee (3.) obamaa]
(3.) Kättelee: pitää kädestä/kädessä/Schopenhauer

Riski: Sinut leimataan avantgardistiksi. Yllätyt ja pahoitat mielesi.

Kätevää: Aina kun nimeät kaupallisen tuotteen, olet "yhteiskunnallinen". Mitä enemmän tuotteita, sen yhteiskunnallisempi olet!

Kätevää: Saatat olla aidosti tekemässä jotain uutta ja kiinnostavaa...

Riski: ...tai sitten roikut alerekissä jo ennen kesän loppua. Kukaan ei tiedä.

Ratkaisu: Ei kaikkia munia samaan koriin. Ripottele sekaan helposti tunnistettavia runoelementtejä, kuten loppusointuja ja viittauksia Kalevalaan sekä kuolleisiin filosofiin.

Tuntuuko runoilu vaikealta? Tee sitten kritiikki! Esimerkkikritiikit on sämplätty Kiiltomadon, Hesarin ja Parnasson kritiikeistä poimituista lauseista. Valmistusaika / kritiikki: 15 min.

Twilight zone

Suomalainen runous muutti kaupunkiin viimeistään 1990-luvulla, jolloin urbaanimaismasta tuli lyriikan oletusarvoinen miljöö. Se tunkee maailman ja sitä todistavan ihmisen väliin, toimii ikään kuin verhona tai suodattimena kokijan ja hänen kokemuksensa välissä. Runo määrittelee aluksi sijaintinsa, nimenomaan sijaintinsa urbaanissa, ei se positioista vaikuttaisi puhuvan. Se altistaa itsensä, kertoo tämän, määrittelee, kertoo ettei pakene, on tässä. "Sinä" horjuu mukana väärissä kengissä ja luo runoon kevyttä ilkkurisuutta. Kulkeminen mahdollistaa todellisuuden pohdiskelun risteävistä kulmista. Kaltaista ajatuksenpyörittelyä olisi mahtunut mukaan enemmänkin. Lyyrisissä leikkauksissaan runo koskettaa sattuvasti identiteettiä, mielen maailmaa, muuttumista, luopu-

mista, lähtöä. Runo peilautuu itseensä, joukko olentoja jättää kukin oman jälkensä (vesi) elementtiinsä, kukin omalla tavallaan. Sanojen hämärästä erottuu joitain motiiveja: vesi, kaupunki, anonyymit hahmot. Näiden jälkeen suorastaan hätkähtää, kun tekstissä mainitaan oikea erisnimi. Virtaan tulee haitta, särö, halkeama. Runossa kiehtoo kokemuksen hajanaisuuden avaama mahdollisuuden horisontti ja tapahtumisen muotoutuminen ymmärryksen kehityksessä. Ironisoivat kehystykset pelastavat tekstin sekä tulkinnalle että tulkinnalta. Näkökulmanvaihdos estää turtumasta ja avaa lisää näkökulmia: runon irrotteleva fabuloija ja karhea romantikko on kiinni tämän päivän todellisuudessa.

Kätevää: Kun yltää tälaiselle hämäryyden tasolle, voi saman tekstin kierrättää kaikissa kritiikeissään vain muutettavat muuttaen!

Hemuli ja femuli löytävät ystävän kyökkipyökkimetsässä

Runo keskittyy näennäisesti jokapäiväiseen, hakee lähtökohtansa tunnistettavasta mutta laajenee myös arjen toiselle puolelle, unenomaiseen ja aistinvaraiseen. Kaipuun tunne, yölliset murheet, yksinäisyys ja pelko puskevat esille. Naisrunoudelle tavaramerkiksi muuttunut lapsen ja aikuisen kokemusmaailmojen kaksoisheijastus on mukana ja runosta välittyy naiseuteen liittyvä sukupuolviikokemus, aika. Arkipäiväisiin näkyihin nivottu naiskuva löytää oman tiensä naisen eri rooleissa. Keskuksena toimii puhuja, jonka ympärille eri maailmat kietoutuvat. Se pysyttelee enimmäkseen vakavasävyisenä, mutta mukaan mahtuu yllättävän leikkisyyttäkin kohtia. Se ahdistaa, mutta koska ajasta ei ole ulospääsyä, älykkö ottaa huumorin avuksi.

Kaiken aikaa feminiininen sukupuoli on annettun normin ja oman tietonsa välitilassa: ei nyt ollut kysymys erotiikasta, välttämättä, aina. Runossa on kokemuksellisuuden tuomaa uskottavuutta, lyyristä leimua ja sisällön voimaa. Ehkä juuri tunnistettavuuden ansiosta runo tuntuu helposti lähestyttävältä. Nähty ilmaistaan milloin ironialla milloin lapsen ihmettelystä. Ruumiin loukun teemaa runo tutkii parisuhteessa ja ruumiillisuus vaatii kielen feminististä uudelleenjärjestämistä. Pieni ja suuri rinnastuvat: kaukaisia ja sanoinkuvaamattomia mutta samalla tässä läsnä, omalla ihollamme. Runossa vallitsee avoin, hyväksyvä suhde lapsuuteen mutta se ei estä vakavien piirteiden ilmaantumista.

Kätevää: Kun ilma ei liiku runossa eikä kritiikissä eikä etenäkään niiden välillä, kenenkään tukka ei mene sekaisin!

Kätevää: Kun nähdään seuraavassa "semmassa", ollaan yhä puhevalleis!

Konkarikritikko näyttää närhen munat nuorille runokukoille

Tässä lähetyksessä kerromme vielä... Pysy sohvassa, älä vaihda kanavaa! Me teemme sen puolestasi, zappailun ilo on kokonaan meidän puolellamme! Tiedämme, että sinun attention spännisi on suun ja sipsipussin etäisyyden pituinen (joten suu säkkiä myöten). Mutta älä huoli, äläkä ainakaan rasita selkääsi kaukosäätimen perään kurottelulla. Auttaisi-ko, jos laitamme uutislähetykseen kaksi yhtä tyhjääpäiväistä uutisankkuria? Runo olisi saattanut jäädä lukematta, ellei lehdenjakaja olisi äskettäin jättänyt laatikkoamme tyhjilleen. Minä en nimittäin pysty syömään aamupuuroa ilman luettavaa. En muista, milloin vaihtelin olisi virkistänyt niin kuin tuona aamuna. Hotkin runoa, puuro jäähdyi lautaselle, ja sitä tipahteli housuillekin. Eksyin sivuraiteille, mutta kiitän/syytän siitä runoa, jonka lukeminen aiheut-

taa lukijassaan arvaamattomia assosiaatioryöppyjä ja ajatusten Kennedy-murhan taikaluoteja jäljitteleviä lentoratoja. Se lähtee oletuksesta, että maailma on läpikotaisin kaupallistunut ja että enää mikään ei ole pyhää. Runo käyttää sanaleikkejä ja muita kekkellisiksi luokiteltavia elementtejä globalisaation kiillotettua ja mainosmaista todellisuudenkuvaa vastaan. Oman lisänsä antaa keskustelupalstojen hirviömäinen epäkieli ja monsterisyntaksi. Runo viljelee postmodernille ominaista metodia, jossa jälkimmäinen ajatus koko ajan riisuu edellistä. Kun tämä yhdistetään yhteiskunnallisuuteen, teksti on latausta täynnä, esittää kysymyksen, kuka on vastuussa tuhoutumassa olevasta maailmasta? Määräaika, "deadline" – kuten vaimollekin huomautin – odottaa.

Kätevää: Kun on konkarikritikko, saa käyttää palstamillimetrinsä aivan niin kuin itse parhaaksi näkee!

ONNI

ASUU AURINKOISELLA PAIKALLA

M A I N O S

on sana, joka ruokkii helposti **väheksyntää**, joten
Joudun Lähettämään Sen Teille Alla Olevassa Kirjoitusmuodossa

N O S T A L G I A .

Rappelle-toi Barbara, **voit lakata suremasta:**
meidät tekee onnellisiksi **menneen ajan idylli**.

MITÄ SE ON?

Jotain hyvin yksinkertaista kuvattuna
jollain hyvin yksinkertaisella kielellä, kuten:

ONNI ASUU AURINKOISELLA PAIKALLA.

Tämänkaltainen ongelmaton esitys hengittää vapaasti niin kuin tuuli,
kun olit kolmivuotias: luonnollisesti ja turvallisesti.

MAINOS on paikka, jossa myöhemmin
niin jäsentymättömiksi hajonneet tunteesi
hakeutuvat vielä kerran yhteen.

M A I N O S

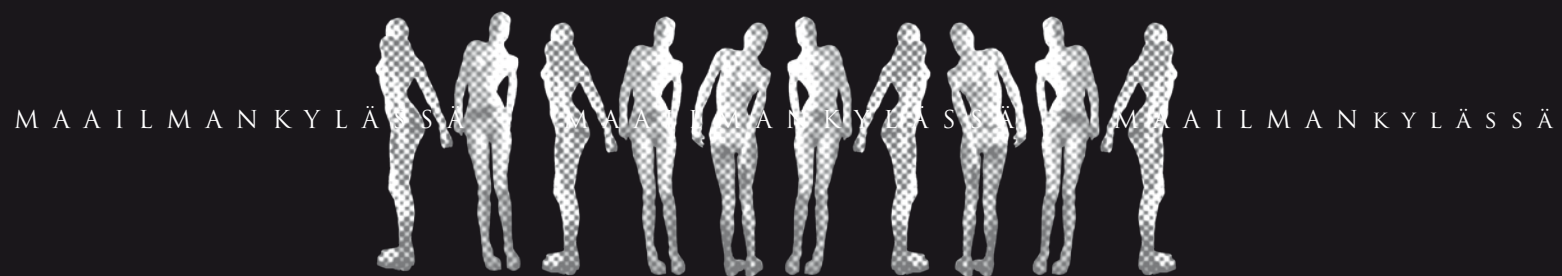
hehku aina keskikesän kauneudessa onnellisena ja iloisena.
Hehku aina melankolian lamauttavaa vaikutusta vastaan.

MAAILMANKYLÄSSÄ

MAAILMANKYLÄSSÄ

MAAILMANKYLÄSSÄ

MAAILMANKYLÄSSÄ MAAILMANKYLÄSSÄ MAAILMANKYLÄSSÄ

AFRICA

Nairobin lentoasemalla lasiovi erotti kaksi erilaista maailmaa, länsimaisen harmauden ja mustan Afrikan värikyyden. Tukahduttava kuumuus ja hajut, eksoottiset, osin luotaantyöntävät, löivät vastaamme ovien ulkopuolella.

Lensimme Dar es Salamiin, mistä oli varattuna yösafari Mikumiin. Varusteet huolella päälle, ot-salamppu otsaan ja sitten matkaan. Yö saavutti turistibussimme kesken matkan. Aurinko laski pystysuoraan kuin itse pyhyys, monoliittisena kokonaisuutena. Nousimme bussista ulos jaloittelemaan ja valaisimme tuon hartaan hetken taskulampuin. Turistinhawkankatseiltamme kesti reilu tovi erottaa ruohikossa heilahtava hännänpää, sitten kirjava koiraeläin tuijotti meitä. Oli lähes uskomaton näky katsoa sen sinapinkeltaisiin silmiin. Antis ampui kohti, ja otus katosi välittömästi näköpiiristämme. Kuoliko se vai pakeniko, sitä emme saa koskaan tietää; mitä tahansa se teki, se teki sen ääneni.

VIETIMME YÖN safariteltoissa. Uneni nukuin levottomasti. Olin huomaamatta repinyt verkon ripustimiltaan ja herätessäni kietoutunut siihen. Katsoin jalkojani: moskiitot olivat syöneet ne kirjaimellisesti verille. Astuin viileään aamuilmaan. Muu seurue oli jo hereillä ja nautiskeli auringonnousun drinkkejä. Kerroin yöllisistä painajaisistani, ja Maria-Liisa kysyi, oliko malarialääkitykseni Lariam, se aiheuttaa tunnetusti ongelmia. Rouva Pesonen, toinen kokenut Afrikan-matkaaja, muisteli lukeneensa miespapista, joka oli riisuutunut iloksen alasti rippikoululaistensa edessä ja syytännyt mielenhäiriöstään malarialääkitystä. Vakkuri sanoi siihen kitkerästi, että mielisairaille ei tosiaan pitäisi antaa Lariamia. Sellainen hän oli, vannoutunut ateisti ja yhtenäisen politisoitumassa, tunnelma oli hänen jäljiltään aina yhtä vaivautunut. Antis kohotti lasiaan ja sanoi, että siinä oli ainoa lääke, joka toimii aina. Seurue kilisti ja tunnelma vapautui. Rouva Pesonen kysyi, tiesimmekö että ”mongozo” on chokwe-heimon kieltä ja tarkoittaa ”kippis”.

Bussimatkamme jatkui seuraavaksi maasai-alueiden läpi Afrikan korkeimman vuoren Kilimanjaron juurelle. Saavuimme lopulta Masai Maran luonnonsuojelualueelle, joka on Kenian ja koko Afrikan kauneimpia ja lajistoltaan rikkaimpia. Opas kuulutti, että täällä jos missä oli hyvä mahdollisuus nähdä kuuluisa ”Big Five”, eli leijona, norsu, puhveli, leopardi ja sarvikuono samassa paikassa.

Pesosen mies totesi, että hän näkisi nyt mielellään ison kolmosen. Mongozo!

Onnistuimme näkemään paljon lintuja, apinoita ja paskaa. Todella. Sarvikuonojen jälkeensä jättämät jäljet olivat valtavia. Kaikkien mongozoiden jäljiltä minulla alkoi olla jo todella huono olo, joten lähdin bussiin lepäämään. Antis tuli perässä ja sammalsi, että eiköhän harjoitella taas ääntämystä ja oteta pienet. Siinä vaiheessa annoin ylen. Pois tullessa näimme vielä pari uinuvaa tulivuorta.

SAMBURUSSA PÄÄSIMME sitten viimein tutustumaan afrikkalaiseen metropoliin. Kansa oli uljasta ja kulttuurien värikkyys häikäisi.

Kävimme ensiksi torilla. Tarjolla oli samoja patsaita ja kankaita joita täällä on joka paikassa. Pienen haparoinnin jälkeen pääsimme tinkimisen makuun. Hankin itselleni savinaamion, joka oli edullinen, varsinkin painoonsa nähden. Antis kysyi, minne luulin mahdollitavani sen kotimatalla. Totesin hyveellisesti, että joka tapauksessa paras tapa auttaa afrikkalaisia on ostaa heidän tuotteitaan. Tamperelaisvahvistuksemme Tuomas murahti, että paras tapa auttaa afrikkalaisia on ostaa niiden naisille kierukka. Vilkaisin opastamme. Hänen silmiensä sävy oli yksiselitteisen harmaa, mikä näytti yhäkin liian kylmältä ollakseen se värikylläisen ja vieraanvaraisen Afrikan katse, johon olimme tottuneet.

Meren rannassa nautimme paikallista mango-olutta. Katselimme suolasäkkien lastausta ja ihmettelimme, miten kaikilla afrikkalaisilla on niin hyvä ryhti. Olut oli kokkareista, läpikuultamatonta ja beigen väristä mutta yllättävän hyvää, ja superhalpaa. Myös viini oli hyvää. Se jäi kuitenkin kesken, sillä päätimme lähteä hotelliin päivänunille vielä kun osasimme reitin sinne. Matkalla huoneisiin törmäsimme Tuomakseen, joka teki tuttavuutta kerrossiivoojan kanssa. Tuomas hämmentyi mutta keräsi itsensä nopeasti. Ja juuri kun olin rakastumaisillani, hän sanoi kepeästi. Antikselta pääsi nauru. Sävy oli kansainvälinen, ei ollut sellaista kielimuuria joka olisi estänyt

tunnistamasta sen perimmäistä sanomaa. Kerrossiivooja katsoi meitä mitään sanomatta ja poistui. Jotenkin hän onnistui tuomaan mieleeni taannoisen koiraeläimen, joka luodista saatuaan pakeni metsään.

En ehtinyt nukahtaa, kun Maria-Liisa koputti jo ovelle. Avasin pullon, jonka olin tarkoittanut tuliaisiksi. Otimme drinkit ja murehdimme yhdessä pilalle syötyjä sääriäni. Maria-Liisa sanoi, että hänen mielestään Antis oli loppujen lopuksi hyvännäköinen mies. Minä en sanonut mitään. Ikäisekseen, hän täsmensi. Kaadoin lisää juotavaa. Olimme jo aika tukevassa humalassa ja innostuimme laittautumaan enemmän kuin olisi ollut tarpeenkaan.

Opas johdatti meidät viihtyisään ruokapaikkaan. Paikallisten afrikkalaisten ravintoloiden hintataso on edullisempi kuin Suomessa, pitkän aterian saa n. kahdella eurolla. Tarjolla oli kalaa, lihaa ja kanaa riisin kera. Tuomas ihmetteli, miksei listalla ollut riistaa. Opas katsoi Tuomasta silmiin ja totesi, että sitä pidetään Afrikassa yläluokan ruokana, jota tarjotaan vain arvovaltaisille vieraille. Hetken hiljaisuus, sitten Tuomas uhosi tilaavansa Suomesta hirveä.

Jälkiruoka ei ollut kummoista. Sekin on *hirveä*, rouva Pesonen kikatti. Mongozo! Kaikki totesivat yhteen ääneen, että jälkiruokia ei osata tehdä missään Euroopan ulkopuolella.

TÄÄLLÄ YÖKERHOIHIN mennään vasta puolen yön jälkeen. Paikallisessa Night Starissa tanssittiin ndomboloa, Kongosta peräisin olevaa modernia afrikkalaista tanssia, joka on tällä hetkellä erittäin suosittua. Kuuminta hottentot-

tia, hohotti Antis ja Maria-Liisa nosti lasinsa. Hänen pyrkimyksensä Antiksen suhteen alkoivat tuntua ilmiselviltä kaikille.

Opas yritti kertoa metelin läpi paikallista vitsiä, joka sijoittui afrikkalaiseen kylään.

Vesipumppu ja kylän ainoa vessa olivat surkeassa kunnossa, jokivesi oli likaista ja se uhkasi saastuttaa kylän... loppua en ehtinyt kuulla, sillä tutustuin parhaillaan englantilaiseen pariskuntaan. He olivat matkalla Malawiin hakemaan adoptiolasta. Rouva kertoi, että he olivat olleet viikon tutustumisjaksolla tulevan lapsensa omaan kulttuuriin ja käyneet oppaansa kanssa

safarilla, afrikkalaisella torilla, kulttuurikylässä jne. Maanantaina he sitten saivat lapsen omakseen. Rouva oli silminnähden liikuttunut ja takkelteli sanoissaan mutta vaiken huomattuaan, että hänen miehensä ei sanonut mitään. Hän kokosi itsensä eikä aiheeseen enää palattu.

Poistuimme yökerhosta hyvissä ajoin. Istuimme vielä hotellin kuistilla takkatulen loisteessa eteläafrikkalaista viiniä ja olutta nauttien. Päivällä ostettu rumpu sai suuren suosion, kunnes hotellin vastaanottovirkailija tuli sanomaan, että häiritsimme muita asiakkaita. Siinä mielen-tilassa emme osanneet suhtautua häneen sanottavalla kohteliaisuudella.

Maria-Liisa lähti taluttamaan Antista huoneeseen. Minussa kasvoi yhtäkkiä sellainen tunne, joka tulee, kun jää varsinaisten tapahtumien ulkopuolelle. Vakkuri sanoi, että jos totta puhutaan, olimme kaikki kyllästyneet olemaan päiväpäivältä vanhempia eikä asia muuttunut täällä miksiäkään. Paitsi Antiksella ja Maria-Liisalla, minä sanoin. Pesosen mies sanoi, että totta, mutta ainakin meillä oli varaa lähteä tänne saakka toteamaan asia. Paitsi sinulla joka olet eukko si rahoilla täällä, Tuomas tarkensi. Pesosen mies suuttui. Hän nousi pystyyn juuri kun vastaanottovirkailija sai tarpeekseen meistä kaikista ja käski huoneisiin. Nukuin yöni näkemättä sen enempää unia kuin painajaisia.

OLI HELPOTTAVAA päästä pois kaupungista, takaisin savanneille ja sademetsään ihastelemaan afrikkalaisen luonnon kauneutta. Opas kehotti meitä tarkkailemaan matkan aikana salaneita, jotka lepäsivät kaivamissaan tai oimissaan tunneleissa ja ontoissa akaasiapuissa. Vakkuri kääntyi ja kysyi Antikselta, ehtikö Antis yöllä omimaan koloa vai sammuiko mahdollisesti jo sen suulle. Koko rata kierrettiin, Antis sanoi nostaen peukalon pystyyn ja sitten vielä toisen. Kaikki katsoivat Maria-Liisaa, kuka milläkin ilmeellä mutta Maria-Liisa ei ollut moksiskaan. Hän sanoi Antikselle huolellisesti ääntäen: Herra reservinupseeri miettii nyt tarkasti seuraavaa siirtoaan. Antis otti kasvoilleen lammasmaisen ilmeen ja moiskautti Maria-Liisaa kädelle. Herra reservinpuudeli, Maria-Liisa sanoi hellästi, mikä olikin aivan totta, sillä hänellä oli myös aviomies Suomessa.

Tuomas sihautteli pullot auki kaikille. Kuuntelin silmät ummessa kun toiset lauloivat kossulaulua. Mietin, mikä on salani, lintu vai kala. Ehkä ottaisin siitä vielä selvää. Mutta nyt: unta...

"Päivällä ostettu afrikkalainen rumpu sai suuren suosion."

LENNÄ KAUKOMAILLE

WWW.UNELMILLAONSIIVET.FI

*"Everywhere I look – land or sea or sky –
I see a natural beauty I cannot quite
take in: It's too much to comprehend.
There is nothing to do but sip on esp-
resso and just feel it all."*

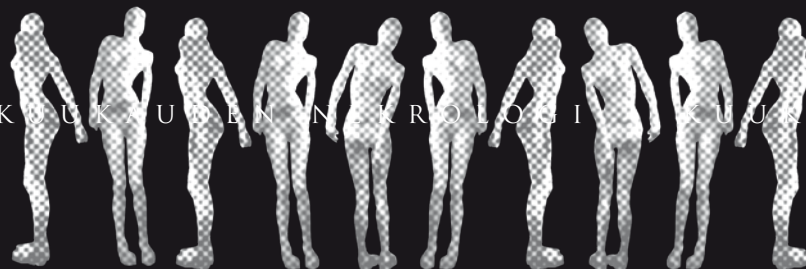

JUKAUDEN NEKROLOGI

KUUKAUDEN NEKROLOGI

KUUKAUDE

Itsetuhoisuudessa on jotain mieltä kiehtovaa ja vetovoimaista. Rajojen koetteleminen ja siitä selviytyminen tuottavat tunnetta omasta haavoittumattomuudesta. Ennemmin tai myöhemmin reunalta putoaminen on kuitenkin selviö, etenkin jos on tajunnut, että lähimmäksi lentämistä pääsee vain putoamalla. Silloin vaihtoehtojakaan ei ole. Tämä koitui maailman ensimmäisen huippumallin Gia Maria Carangin kohtaloksi. Hän oli samalla myös maailman ensimmäinen (ja todennäköisesti viimeinen) huippumalli, joka sairastui AIDSiin. Uhrattuaan kauneutensa näinkin täydellisesti hän sai sen viimein anteeksi. Julma maailma.

Gian kohtalo heijastelee kapitalismin luonnetta. Kuten Nourien Roubini ja Stephen Mihm toteavat markkinataloudesta, "lopulta palautemekanismi irrottaa hinnat kaikista rationaalisista perusteista ja ne nousevat kohti taivasta, kunnes korkeammalle ei päästä. Laskut voivat olla yhtä irrationaalisia, ja samaan tapaan kuin hinnat voivat nousta liian korkeiksi, ne voivat myös matkallaan alas vajota paljon oikeutetun alle. (...) Irrationaaliseen taloudelliseen käyttäytymiseen kiinnitetty huomio on johtanut vähemmän mairitteleviin kuvauksiin markkinoiden toiminnasta tai toimimattomuudesta. (...) kapitalismi ei ole itseään säätelevä järjestelmä, joka toimii tasaisesti nikottelematta (...). Se on toisin sanoen äärimmäisen epävaka."*

* Nouriel Roubini ja Stephen Mihm, 2010 (s. 53 – 54): *Kriisitaloustiede*. Terra Cognita, Helsinki. Suom. Kimmo Pietiläinen.

Gia Sa beauté

KUTEN KAIKKI tietävät, ajoitus on kaikki kaikessa. Gia Marie Carangi, maailman ensimmäinen supermalli, astui näyttömälle sopivasti, vuoden '73 öljykriisin jälkeiseen uuden kasvun aikaan, jolloin uusriikkaat ja riskisijoittajat kaikkialla maailmassa rynnivät jälleen syleilemään tulevaisuutta. Juuri Gia antoi elpyneelle kulutuskysynnälle sen muuttiin valetut kasvat, rusottavat ja terveet. Saapuessaan 18-vuotiaana New Yorkiin hän ei tietenkään vielä tiennyt mitään siitä, kuten ei tiennyt mitään mistään muustakaan. Hän oli aivan kuin tottumattomat suuren juhlaillallisen äärellä: hämillään ruokalajien ja aterimien paljouden vuoksi, etenkin jos on saapunut juhliin pelkkä ruokaliina yllään.

GIALLA OLI sopeutumisvaikeuksia, impulssien moneuden aiheuttamaa mielenkiinnostusta ja sosiaalisten tilanteiden pelkoa. Oli raskasta esittää päivästä toiseen tulevaisuuden kasvoja, siinä oli yhtä paljon kyse rajoituksesta kuin kyvystä. Onneksi se kaikki oli hallittavissa heroinilla. Hän päätti suhtautua aineen käyttöön tyyneen ylhäisesti. Kuten hän myöhemmin kirjoitti päiväkirjaansa: "luja tahto muokkaa ihmisen millaiseksi tahansa..."

...mutta hetken päästä hän oli taas pitkällään aivan kuin jokin suunnaton ponnistus olisi imenyt hänet kuiviin.

VOGUE

AUG.
\$2.00

right!

What you
want first for fall

150 terrific new looks

Saint Laurent's
dream house

Erica Jong's
surprise new novel

The new
working style

... you'll love it!

Romance in Venice:
a fashion adventure

Fur appeal: special report

>> Seuraavaksi: yksityiskohtainen kuvaus, joka pyrkii selvittämään Gian kauneuden taustaa unohtamatta myöskään kohteensa historiallisia ja sosiaalisia tekijöitä.

Entä mikä oli hänen kauneutensa salaisuus?

Hänen kauneutensa oli sellaista laatua, että se synnytti ihmisissä ihailun lisäksi raivoa. Kuten kauneus aina, se oli kauneutta samassa muodossa kuin jäätynyt lammikko, joka sekin herättää jokaisessa lapsessa halun polkaista se rikki ja tämä on ennen kaikkea lasten maailma ja kauneus on ennen kaikkea

suuri, julma tahra.

Seuraavaksi:

Gia on rooftop with Chris

ON VUOSI 1978, ja marmori ja kultakromaus edustavat yhä edelleen vaurautta ja hyvää makua kaikille lehtemme lukijoille. Gia sytytti hermostuneesti tupakan ja poltti sen nopeasti loppuun. Alansa huippu, valokuvaaja Chris Von Wangenheim kuvasi häntä eräässä Citicorp Buildingin luksushuoneistossa. Ei ollut aivan yksiselitteistä, miksi hän halusi tehdä niin. Hän tunsi olevansa erittäin raskaissa saappaissa, jossain todellisen taiteen ja pinnallisuuden välimaastossa. Hän halusi, että hänen kuvansa nauttisivat samanlaista arvostusta kuin maalaukset ja veistokset. Siksi hän halusi kuviinsa öljyn tahraamia ihmisiä, dinosauruksia maansiirtokoneita, mahtipontisuutta ja jyrkkiä kontrasteja. Hän tunsi,

Korkeus tarjosi tunnetta, jotain lunastuk- seen viittaavaa.

* Tätä hahmoa hän piti yllä aina siihen saakka, kunnes menehtyi yllättäen auto-onnettomuudessa vuonna 1981. Hän oli silloin 41-vuotias ja uransa huipulla. Gia kuoli 26-vuotiaana vuonna 1986.

että häneltä oli riistetty taiteellinen arvovalta, vaikka hän oli todella enemmän *a man of art* kuin *a man of fashion*; kulutusyhteiskunnan tulkki, kompleksinen ja vitaali – mutta väärinymmärretty*.

Chris oli erilainen kuin Gia siinä mielessä, että hänen sosiaalinen statuksensa oli alun perin korkea (hän oli aatelissuvun vesa). Siinä mielessä he olivat samantaisia, että he eivät voineet elää yhteisymmärryksessä normaaliyhteiskunnan kanssa, koska normaaliyhteiskunta oli kyvytön elämään heidän kanssaan. Heidän oli paettava sitä muodin kulttiin, jossa kauneus on katsojilleen alati unohdusta tarjoava ilon lähde mutta jonka asukeille kaikki, mikä tarjoaa unohdusta, on ainoa kauneuden lähde.

Chris pyysi Giaa hymyilemään silmillään, ei suullaan. Sitten hän pyysi Giaa olemaan seksikäs olematta halpa ja kaunis olematta pikkusievä. Gia tiesi, että Chrisin mahdottomat vaatimukset olivat vain rituaali, jonka tarkoituksena oli asettaa heidän välilleen työnjako. Oikeasti ei ollut koskaan tarkoitus, että hän tekisi mitään muuta kuin olisi. Niinpä hän piti ilmeensä koko ajan samantaisena, ja lopulta Chris sanoi, kuten aina: täydellistä. Gia ajatteli, että vaikka ei täysin ymmärrä omaa tehtäväänsä, ehkä joku päivä onnistuu tienaamaan niin paljon, ettei enää tarvitse ymmärtää sitäkään vähää. Hän oli jo oppinut poseeraamisen ensimmäisen pääsäännön: nöyryytys jos mikä on välttämätön tietulli matkalle menestykseen.

KUN SISÄKUVAUKSET olivat ohi, he nousivat Citicorp Buildingin ylimmän kerroksen kattotasanteelle. Ylhäällä tuulen voima moninkertaistui, keinunta oli näin ylhäällä todella rajua. Tyvenelläkin sinne asennetun antennimaston kärki viuhtoi, mutta nyt se kääntyili tuulen voimasta kuin mikäkin huvipuiston kieputin ja teki ilkeännäköistä, korkkiruuvimaista liikettä. Sitä seuratessaan Chris rauhoittui: täällä hän oli elementissään. Korkeus tarjosi tunnetta, jotain lunastukseen viittaavaa. Luultavasti siksi kaikki normaalista elämänmenosta irti olevat, myös turistit ja vanhukset, kerääntyvät aina korkeisiin nähtävyyksiin. Mielikuvitukset saivat nautintoa juuri tämäntyyppisistä impulsseista,

Kuvan esikuva on Chris Von Wangenheimin valokuva, jonka hän otti myös todellisessa elämässä Citicorp Buildingin katolla touko-/kesäkuussa 1978 ja joka julkaistiin myöhemmin Italian Bazaar -lehdessä. Gia itse kertoo kuvaustilanteesta seuraavaa: "I was wearing this really great slinky black dress...it made me feel good....And I really got into a groove and kept moving all over with it. And then one shoulder slipped, and then the other. And before I realized it, the whole top was down. And I went to fix it, and the photographer said, 'No, that's great.' And I thought, 'Why not?' My tits looked good." From "Thing of Beauty" by Stephen Fried, paperback edition p. 119. <http://giacarangi.org/themed1.html>

etäisyys, distanssi, oli vapauden kuva, jossa katseella oli kerrankin tilaa harhailla.

Gia ja Chris miettivät kokaiinin vauhdittamina, miltä tuntuisi pudota. Olisiko se silkkaa säädyttömyyttä? Uusi nautinnon alue, lentorata niillä reunaehdoilla, joilla se itse kunkin biologialla oli mahdollista? Kysymykset johtivat muihin kysymyksiin, jotka kaikki olivat luonteeltaan fyysisiä. Oli kuin nousukauden dekadentti tunnelma olisi luotu heidän välilleen. He olivat sen prinssit ja prinsessat, heidät oli heijastettu siihen koko hoviloistossaan ja heistä paistoi selkeä ruumillinen halu toisiaan kohtaan. He olivat kuitenkin täysin valmistautumattomia sen suhteen: heidän omalle kiertoradalleen lähtenyt säätynsä ei ollut lainkaan opastanut heitä ruumiillisen halun kysymyksissä. Heille halu oli aina abstraktio, katseen välittämä. Heidän eriävät seksuaaliset mieltymyksensä mutta ennen kaikkea neuroottinen pidättyvyytensä estivät heitä vastaamasta sen huutoon. Molemmat tiesivät olevansa myyttejä, ja sellaisia ympäröi aina paljastuessaan pettymyksen kehä; paljastumisen pelko oli lopultakin heidän oudon, ohikiitävän elämänsä kapellimestari. Niinpä he eivät tehneet mitään, huojuivat vain paikoillaan poissaoleva ilme kasvoillaan (tosin juuri ilmeettömyys oli postmodernin ihmisen kasvoilla rajun mielenmyllerryksen merkki).

Tuuli oli laantunut ja kaupunkipöly putoili kimmeltävinä hiukkasina alas. Gia löysäsi pukuaan. Se tuntui hikisen nihkeältä. Hänen matkansa menestykseen ei ollut ollut pitkä, mutta se oli ollut jyrkkää ylämäkeä ja näköjään aina, kun hän pysähtyi, hiki tulvahti pinnaan. Hän tarkkaili alhaalla kadulla vellovaa massaa, joka sekini oli vain ravintoa hänen loputtomille sitten kun -lauseilleen. Jossain oli vikaa, se oli selvä. Hän ei nauttinut menestyksestään ja oli mahdollista, ettei tulisi koskaan nauttimaankaan. Kyse ei ollut siitä, etteikö se olisi ollut hienoa. Se oli GREAT. Ongelma oli siinä, että se tapahtui *hänelle*; hänen läsnäolonsa menestyksessä sai sen mystisesti katoamaan aivan kuin sumun sisään astuessaan ei enää näe sitä. Eikö menestystä voinut nähdä muuta kuin ulkoapäin? Se oli kaikin puolin hermostuttava ajatus – ja se oli sitä kaikille. Gia sulki silmänsä. Oli kuin maailma olisi päästänyt pitkän sarjan naksahduksia ja asettunut sitten uuteen painopisteeseen. Hiki jäähdyi ja hän alkoi palella.

HISSI LASKEUTUI ala-aulaan, jossa vastaanottovirkailija viilletti tehokkaan näköisenä Chrisiä ja Giaa vastaan. Hän edusti sitä keskiluokkaisuuden puolta, jossa vihamielisyys on naamioitu väsymättömäksi iloisuudeksi. Hän talutti Chrisin ja Gian saman tien ulos kadulle, jossa portieeri kutsui taksin. Heidän muuntuneessa tajunnantilassaan tämä näytti kuin pallokalalta nostaessaan kätensä ilmaan ja puhaltaessaan luonnottoman hitaasti pilliinsä. Astutuaan taksiin he kääntyivät vielä kerran katsomaan jalankulkijoita. Nekin näyttivät omituisilta, kuin paikoilleen pysähtyneiltä. Heidän silmissään Gia ja Chris näyttivät puolestaan kuin toisen planeetan asukkaita. Taksi kysyi, minne ajetaan. Chris havahtui ensimmäisenä ja käski ajamaan suosituksen kreikkalaisen yökerhon eteen. Siellä on jonoa, taksikuski sanoi. Chris sanoi, että se ei haitannut: heillä oli tyyli, jolla pääsi jokaisen jonon ohi (jatkuu seuraavassa numerossa).

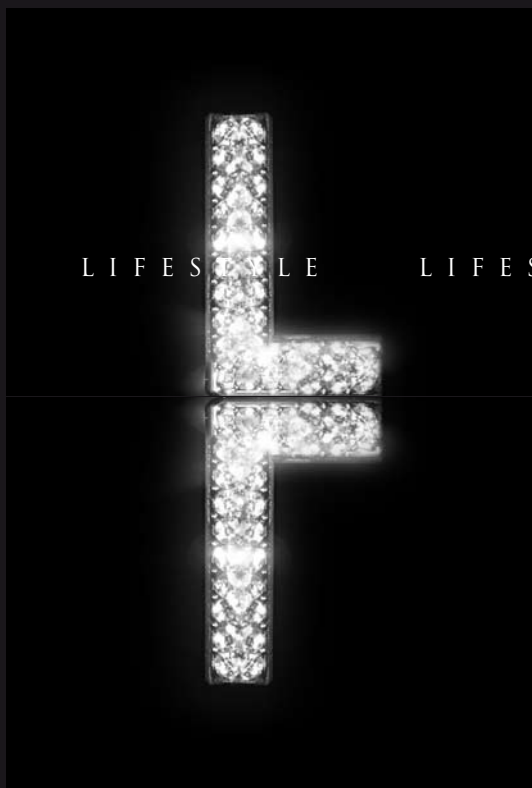
F E S T Y L E

L I F E S T Y L E

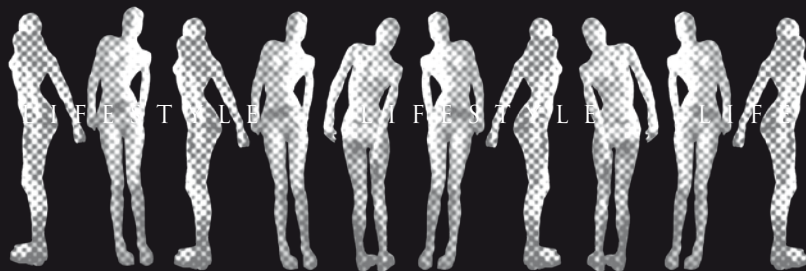
L I F E S T Y L E

L I F E S T Y L E

L I F E S T Y L E

L I F E S T Y L E

L I F E S T Y L E

L I F E S T Y L E

L I F E S T Y L E

L I F E S T Y L E

Astioita, jotka kestävät loppuelämäsi ajan.

Tämä on kertomus Tupperware-planeetalta, joka on jäinen kappale niin sanotulla havumetsävyöhykkeellä. Tiedemiehet uskovat, että aika ajoin sen hyisen pinnan alla virtaa sulaa vettä...

Tupperware

TAMMIKUINEN TUPPERWARE - ILTA

P idimme mieheni Santerin kanssa Tupperware-kutsut. Leivoin jo illalla muffinssit valmiiksi ja kannoin niitä pöytään, kun ensimmäiset vieraat, Maria-Liisa ja hänen miehensä Mikko saapuivat. Maria-Liisa näytti todella hyvältä. Kasvoilla oli yhä lomalla hankittu ja solariumilla jatkettu tasainen päivetys. Mikko puolestaan oli sellainen kuin aina, kelmeä ja stressaantuneen oloinen, tyypillinen yksityisyrittäjä. Kun Maria-Liisa oli ollut matkalla, Mikko oli jäänyt koto-Suomeen. Hän lähti nytkin takaisin hommiin juotuaan ensin seisaaltaan yhden kupin kahvia. Ei sokeria, ei maitoa. Seuraavaksi saapuivat Outi ja Lennu. Asetuttiin olohuoneeseen, vieraat kulmasohvalle ja minä ja Santeri ruokailuryhmästä otetuille korkeaselkäisille tuoleille. Tilanne junnasi paikallaan. Tuolit eivät tuntuneet istumaan tarkoitetuilta. Tarkkailin ikkunasta, kuinka pimeässä pihassa pyöri muovipussi tuulessa. Aavemaista.

– Virkistävää boolia, Outi sai kakaistua lopulta.

– Sen saa aikaan, kun laittaa spritea puolitoista litraa ja yhden... aloitin helpottuneena, mutta ovikello soi.

>>

Ovella seisoj naapurin Jarkko, häikäisevä 40-vuotias kunto-ohjaaja ja yksinhuoltajaisä, jolla oli kaksi ala-asteikäistä lasta.

– Tässä vähän täytettyjä ohukaisia ja kuoharia kyytipojaksi, hän sanoi ja ojensi tuliaiset. Kätemme koskettivat toisiaan ja tajusin, kuinka lähellä häntä olin.

– Katsokaa mitä saatiin, huusin muille ja nostin letut ja pullon ilmaan. Miehet katsoivat niitä.

– Letut on mukailtu Semper karkeiden jauhojen paketissa olleesta ohjeesta, Jarkko sanoi ja tunki kämmenet etutaskuihin, jolloin takataskut kiristyivät pakaroita vasten. Outi veti tukkaansa korvan taakse, Maria-Liisa tuijotti Jarkkoa päästä jalkoihin ja sanoi hitaasti: – Moik-ka.

Santeri ja Lennu pistivät kätensä puuskaan. Näytti siltä, että juhlaväki oli valinnut puolensa Jarkon suhteen. – Pitäisiköhän kilistää, sanoin kiireesti ja nostin lasini esimerkiksi. Tunnelma keveni. – Nyt voitaisiin ryhtyä tuote-esittelyyn, jatkoin. – Ihania tuotteita avuksi hienontamiseen ja leikkaamiseen puhumattakaan säilyttämisestä. Maukkaat pöydänantimet...

– Lisää boolia? Santeri kysyi seurueelta. Ovikello soi taas.

Tuikku tuli myöhässä, eikä yksin. – Moi, mä tulinkin playdaten kanssa, ei kai haittaa, hän sanoi jäämättä odottamaan vastausta. Tervehdin "playdatea", mikä ei ollut aivan se sana, jolla olisin häntä kuvannut. Hän oli pikemminkin vanhan maailman miehiä, niitä, joiden jäljiltä puhelimen luurit haisivat ennen vanhaan Mennen-partavedeltä ja joiden lompkaan oli aikojen saatossa muhinut yksittäispakatun kondomin kohokuva.

Letut on mukailtu
Semper karkeiden
jauhojen paketissa
olleesta ohjeesta

Olohuoneessa booliresepti oli näyttänyt kyntensä ja siellä oli jo kunnan keskustelut käynnissä, kun talutin playdaten muiden joukkoon. – Siis tiekkö, kuului hesalaisittain sihisevällä ässällä. Se oli

Pippa, menestyneen huonekalukauppiaan tytär, joka oli kärsinyt koko ikänsä menestymispaineista ja päätynyt lopulta sisarusparven alisuoriutujaksi. Hänet oli viimeksi irtisanottu toimistotöistä "rekrytointivirheenä" ja nyt hän eli miehensä rahoilla kotirouvana. Hän neuvoi parhaillaan Lennua tämän esimiesaseman hoitamisessa. Lennu hankasi korvaansa kiusaantumisen merkiksi. Hänen vieressään seisoj Katariina, entinen partiolainen, joka ei koskaan sanonut himputtia vahvempaa voimasanaa. Katariina tuijotti madonnamainen hymy huulillaan Hennan kampausta. Kaikki jotka Katariinan tunsivat, tiesivät mitä ilme tarkoitti. Henna sipaisi hiuksiaan ja tyhjensi lasiaan kasvoillaan ilme, jonka voisi kuvitella ajovaloissa

vauhkoontuneena juoksevalle eläimelle. Jasperi haki hänelle avuliaasti lisää juotavaa ja kyseli, miten Henna pärjäs nyt sinkkuna ja että voisi kyllä tarvittaessa käydä auttamassa erilaisissa arjen pikkuremonteissa, ihan vaikka päivittäin. Jasperi oli ikuinen optimisti eikä aikonut luopua toiveesta saada sivusuhde vauvoja tehtailevan vaimonsa rinnalle. Kun kysyin, eikö Manta tullutkaan, Jasperi nolestui, mutta vain hetkeksi. Sillä tavalla hän tosiaan oli hetken lapsi, kuten itse aina sanoi. Nyt hän kertoi, että he olivat olleet jo matkalla tänne, kun Mantan oli tullut niin ikävä lapsia, että hänet oli pitänyt viedä takaisin kotiin.

– Ne raskaushormonit, yritin mutista, vaikka tiesin, että asiassa oli muutakin.

Jasperi nyökkäsi, joko raskaushormoneille tai sille muulle. Ajoittain säälin häntä. Manta ja kasvava lapsikatra olivat oma tiivis yksikkönsä, johon Jasperista mahtui enää lompakko. Hän katsoi mieteliäänä lasiaan ja lähti hakemaan juotavaa, tällä kertaa itselleen.

– Siis tiekkö, *mun* edustajille *mä* oon aina sanonut, että asiakastilanteessa ranskalainen manikyyri on *ainoa* vaihtoehto. Punaiset kynnet on *niin* hyi nounou, Pippa sanoi ääni täynnä tunnetta. Henna säpsähti ja koitti piilottaa vapaan kätensä taskuun, mutta se oli pelkkä valetasku. Hän hipaisi hermostuneena hiuksiaan, säpsähti uudemman kerran ja lähti hakemaan lisää juotavaa. *Mille sun edustajille*, Lennun ilme kertoi mutta ääneen hän ei sanonut mitään. Sen sijaan Outi totesi, että harmi nyt, kun Arilla oli taas sitä omaa menoa. Sävy sai Pipan haparoimaan. Kaikki tiesivät, että Aria nolotti Pipan pätemisentarve niin, että hän kartteli aktiivisesti tilanteita, joissa olisi pitänyt näyttäytyä yhtä aikaa. Onneksi heidän perhe-elämänsä sujui hyvin. Lennulla ja Outilla oli päinvastoin. He olivat viheliäisen riitaisa pariskunta mutta onnistuivat aina kuin ihmeen kautta kokoaamaan voimansa yhteisen vihollisen edessä.

Jarkko kertoi parhaillaan rauhanturva-ajoistaan. Tuikku otti boolia ja kääntyi katsomaan Jarkon T-paitaa ja hyvinistuvia farkkuja. – Hitsi! Onpas rauhanturvaajat muuttunu vuosien saatossa. Missäs sun kypärä ja luotiliivi on?

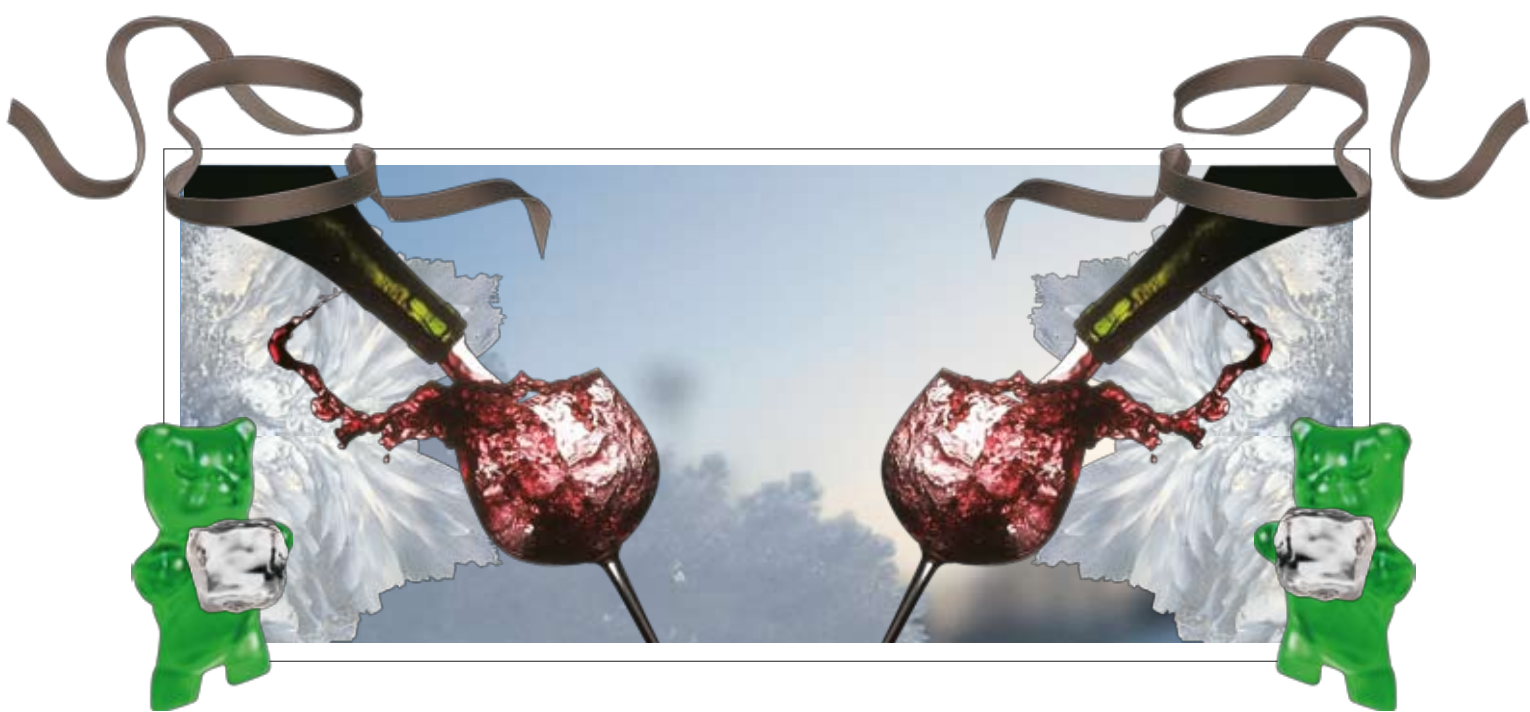
Jarkko naurahti. – Siitä on kyllä jo aikaa kun olin niissä hommissa. Maistuuko täytetyt letut? Ne on mukailtu Semper karkeiden jauhojen paketissa olleesta ohjeesta, hän sanoi jälleen ja tunki kädet taskuihinsa.

– Jumalaista, Tuikku sanoi siirtämättä katsetta taskuista. Hän jatkoi ahtaen samalla lettukääröä suuhunsa: – Oliko nää muuten nyyttärit? Me ei Antiksen kanssa tajuttu tuoda mitään.

Maria-Liisa oli rupatellut Outin kanssa, mutta nyt hänen lauseensa katkesi. Hän kääntyi hitaasti ympäri ja sanoi: – Antis?

Antis puolestaan sanoi: – Maria-Liisa?

– Tunnetteko te toisenne, kysyin ihmeissäni.

Molemmat vastasivat miltei yhteen ääneen:

–Ei.

Hiljaisuus laskeutui huoneeseen. Antis rikkoi sen ensimmäisenä kysymällä Maria-Liisalta: – No, saitko sä raahattua sen naamion kotiin saakka?

– Annoin appiukolle lahjaksi.

– Eihän. Mahtoi olla appiukko innoissaan lahjasta.

– Yhtä innoissaan kuin minä appiukosta.

– Mahtaa olla appiukko innoissaan tollasesta miniästä.

– Yhtä innoissaan kuin sun vaimosi on miehensä.

Seurasi hiljaisuus. Sen jälkeen Antis sanoi jo kaista sanaa painottaen: – Yhtä naimisissa minä olin silloin kuin sinäkin.

Seurasi jos mahdollista entistäkin syvempi hiljaisuus. Tuntui kuin olisimme olleet tarkkailijoita pelissä, jossa kaikki pallot oli nyt lyöty kentän laidoille eikä kukaan katsonut olevansa se, jonka kuului hakea ne takaisin. Peli oli silti selvästi edelleen käynnissä ja jännitys käsinkosketeltava. Antis ja Maria-Liisa tuijottivat toisiaan kuin erittäin jähmeä neste lasissa, joka alkaa kerätä pintajännitystä hajotakseen aivan kohta. Ajattelin, että oli oikea hetki antaa porukalle lisää juotavaa ja niinpä tein hienona showna kaikille ryyppy, jotka olivat sitruunavodka muille ja kahvivodka Hennalle, koska hänellä oli kuulemma aikainen aamuherätys. Logiikka ei ollut hänen vahvoja alueitaan, ei myöskään kohtuullinen alkoholin käyttö. Mietin, pitäisikö häneltä ottaa autonavaimet varmuuden vuoksi pois.

– No niin, silmät vilkkumaan, Santeri sanoi ja tyhjensi lasinsa. Me muut seurasimme esimerkkiä.

– Vaurauden perään, Jasperi sanoi ja taputti vatsaansa, joka näytti kasvavan samaa tahtia Mantan raskauksien kanssa sillä erotuksella, että se ei välillä tyhjentynyt.

– Ei saatana mikä reppu, Lennu ilkkui vahin-
gonoiloisena.

– Sulla on Jaseperi airbag pamahtanut auki, Tuikku kikatti ja veti samalla omaa vatsaansa vaivihkaa sisäänpäin. – Omia aikojaanko laukesi vai törmäsitkö lähtiessä johonkin?

– No emäntäänsä törmäs ja nyt on molemmilla airbagit levällään, Santeri jatkoi. Jasperi ei kuunnellut. Sen sijaan hän tarttui molemmilla käsiillä vatsaansa ja kysyi innokkaana: – Haluatteko nähdä napapillun?

– Jaspe! Outi sanoi järkyttyneenä mutta lempinimen käyttö sai Lennun vilkaisemaan vaimoaan epäluuloisesti.

– Eipä unohdeta tilaisuuden perimmäistä tar-
koitusta, sanoin hilpeästi ja otin esiin tarttumatto-
man silikonikaulimen. – Tietääkö kukaan mikä tämä
on?

– Mahtaapi olla yksi maailman ensimmäisiä
tuupperivaara-peliohjaimia, Niko sanoi. Katariina
painui kyyryyn kasvoillaan "onko jutut oikeasti näin
loppu" -ilme. Hän oli tunnetun kulttuurisuvun tytär,
joka oli valinnut lähiöyksinhuoltajan pojan miehek-
seen rakastaakseen häntä niin myötä- kuin myötäkäy-
misissä, koska vastoinikäymisiä ei Katariinan piireissä
tunnettu. Odottamaton luokkanousu oli jättänyt
Nikon kasvoille pysyvästi hämmästyneen kiitollisen
ilmeen. Tai ehkä ilme oli synnynäinen. Ehkä se oli
syy, miksi Katariina oli valinnut hänet. Niko oli säy-
seä kaveri, josta kaikki pitivät, etenkin Katariina, joka
tiesi meistä ainoana saaneensa puolison, joka ei voi-
si koskaan pettää. Ehdottomalla kuuliaisuudella oli
kuitenkin hintansa, ja Nikon tapauksessa se oli tietty
tyylitajuttomuus.

– 60-luvulta peräisin olevaa kouluterveyden-
hoitajan opetustarkoituksiin käyttämää puumulkkaa
veikkaisin, Antis puolestaan sanoi ja lunasti samalla
paikkansa heimossa. Nauru raikui.

– Haloo!! sanoin moittivasti. – Tämä on tart-
tumaton silikonikaulin. Sopii moderniin elämäntyy-
liin...

– Sauna on valmis, Santeri keskeytti. Taas. Mie-
leeni juolahti, että tekikö hän sen *tahallaan* ja jos, niin >>

miksi. Oliko mahdollista, että hän häpesi minua samalla tavalla kuin Ari Pippaa ja Katariina Nikoa? Mie-
tin jälleen kerran, miksi ylipäänsä olin hänen kanssaan. Katsoin Henna, joka oli päätynt kerrostaloyksioon hukuttamaan erosuruaan laittisiideriin. Nyt tiesin vas-
tauksen. Henna tuijotti minua niin kuin olisi lukenut
ajatukseni ja lähti taas hakemaan lisää juotavaa. Katariina katsoi meitä molempia kuin laupeuden keidas. Mie-
het lähtivät saunomaan. Minä katoin keittiönpöytään briosseja, hillipurkkeja ja pieniä kulhoja. Kauhukseni
Katariina tuijotti niitäkin. Siirsin kulhot syrjemmälle.

– Toi sun naapurinsetä on kyllä eri kivan näkö-
nen setä, Tuikku sanoi 50-luvun Suomi-filmi -äänel-
lään ja jatkoi sitten normaalisti: – Mahtaako olla va-
rattu?

– Kyllä, sanoin nopeasti.

– Pitihän se arvata, hän huokasi.

Maria-Liisa oli tuijottanut ikkunasta ulos. Nyt
hän suoristi hamettaan ja sanoi: – Minä lähdän pik-
kulan puolelle.

– Meillä on vaan se saunatilojen vessa käytössä,
kun toista rempataan, sanoin. – Tarkoitin, että jos
häiritsee, että miehet ovat siellä, niin...

Maria-Liisa ei näyttänyt siltä että antaisi häiri-
tä. Kun hän oli hävinnyt näkyvistä, Katariina kääntyi
Tuikun puoleen ja kysyi ystävällisesti: – Mites Tuikku,
oletko *sä* koskaan käynyt Afrikassa?

Tuikku tuijotti Katariinaa. Kun piiloviestin koo-
di oli murrettu, hän sanoi: – Mulle on Katariina yks
helvetin hailee, mitä Antiksella ja Maria-Liisalla siellä
reissulla oli vai oliko mitään.

Katariina hätkähti. Hän aikoi nousta mutta ei
tuntunut tietävän, mihin hänen kuuluisi mennä ja is-
tuutui uudelleen alas. – Enkä mä Antiksen kanssa niin
tosissani ollut, Tuikku jatkoi ja lisäsi toiveikkaana mi-
nulle: – Ainakaan sen jälkeen kun mä näin ton sun
naapurinsetän.

– Missähän se Maria-Liisa oikein viipty? kysyin
kärsimättömänä.

Santeri tassutteli pelkässä pyyhkeessä ja edelleen
vettä valuvana saunasta. Hän vastasi: – Se tulee vas-
ta hetken perseestä, jos silloinkaan. Sillä on Antiksen
kanssa tuolla pesuhuoneessa niin sanotusti intiimi
hetki.

– No niin on tosi niin, perässä astellut Jasperi sa-
noi. – Ei sinne nyt hetkeen mahdu ketään sekaan, tai
väliin.

Henna vilkaisi Jasperia, mutta hänellä alkoi jo
olla vaikeuksia kohdistaa katsettaan. Jasperi vastasi
saamaansa huomioon täyttämällä saman tien Hennan
lasin. Henna kysyi: – Eli tarkoitatko, että ne ovat siel-
lä...

Hän jäi etsimään sopivaa ilmaisuja ikään kuin
ei olisi joutunut käyttämään niistä yhtäkään vähään
aikaan. Jarkko vahvisti samalla kun lappasi briosseja
lautaselleen: – Kyllä vaan. Se on ehtivä ja aikaansaapa
kaveri tuo Antis.

Santeri näytti vaivaantuneelta. Hän oli vanhem-
piensa riitaisen liiton ja vielä riitaisammaksi äityneen
avioeron lopputuotos. Aikuiselämänsä hän oli py-
hittänyt kaikkien hankalien tunteiden välttelylle ja
hänelle kaikki tunteet olivat luokkaa hankala. Hän
oli myös meistä ainoa, joka oli tuntenut sekä Maria-
Liisan että hänen miehensä Mikon lapsuuden leikki-
porukasta saakka. Se hänen varsinainen perheensä oli
ollutkin. Minä se en ainakaan ollut.

Santeri jatkoi kiemurtelua: – No ei siitä ihan var-
maksi voinut mitään sanoa. Normaalia...

– Ei *varmaksi*? Raimo sanoi uskomatta korviaan.
– Antis oli Maria-Liisan sisällä yhtä varmasti kun tar-
hakettu.

Pipalle tarhakettu oli merkki ryhtyä luennoi-
maan turkiksista. Lennulle se oli merkki ryhtyä han-
kaamaan korvaa. Outille se oli merkki avata suunsa
kysyäkseen Arista. – Jokohan sieltä näkis uutiset, San-
teri sanoi ja pakeni olohuoneeseen. Kohta hän huu-
si: – Kuunnelkaa biisi! Ankkurinappi vain muistoksi
jää!

>>

Ryntäsimme olohuoneeseen laulamaan "meidän biisiä", tosin meidän versiossamme ankkurinappi oli ankkurilapsi johtuen siitä, että Raimon eksä oli jouduttanut naimisiinmenoa nyksänsä kanssa hankkiutumalla saman tien "vahingossa" raskaaksi.

Biisi oli ollut Raimon oma keksintö, mutta nyt hänen äänensä alkoi kuulostaa tyrskivältä. Me muut vaikenimme hämmentyneinä. Santeri vaihtoi kanavaa. Tuijotimme kuin huumattuina ammattilaisbiljardia, mutta se tuntui nopeasti sopimattomalta Raimon surua vasten. Santeri sulki television. Nyt pesuhuoneen äänet kuuluivat selvästi. Tilanne alkoi ylittää kaikkien sietokyvyn.

– Vedetään nyt viinaa eikä nipoteta, Lennu ärähti ja pyyhki jälkihikeä otsaltaan. Minä katselin ikkunaa, josta muovipussi oli kadonnut ja ajattelin:

Pimeys. Sitä täällä riittää.

Pakkanen oli selvästi kiristymässä, mutta sisällä oli lämmin ja kahvi tuoksui. Mietin että mitä jos Maria-Liisalla ja Antiksella oli käynyt onni. Se oli mahdollista ja jos se oli sitä, se oli taivaallista, tietenkin oli, koska se oli onnea ja onneen verrattuna hyvä elämä on kamala latteus.

– Kai tästä henkiin jäädään, Raimo sanoi lopulta.

– Mutta tuolla on kohta raato, Jasperi sanoi

ja nyökkäsi pesuhuoneen suuntaan. Haikeasta äänensävyistä kuuli, että hänen mielestään hänen olisi pitänyt kuulua kohtaukseen, jota siellä parhaillaan esitettiin.

Santeri karjaisi: – Eikö ne lopeta ikinä!

Jarkko sanoi: – No. Antaa aikaihmissen huuata. Niin tein itsekin yökaudet rantalomalla.

Lennu vilkaisi häntä. – Yksinhuoltajillahan ei virallisen opin mukaan ole rahaa edes elämiseen. Mitäs ne tekevät lomakohteissa?

– Yksinhuoltaja bailaa. Yllätyisit jos tietäisit, kuinka halvaksi se tulee. Toisilla kroppa on vielä siinä kunnossa, että pystyy saamaan muutakin kuin maksullista seuraa.

Nokittelu olisi normaalioloissa voinut kantaa ikävän hedelmän, mutta nyt kaikki olivat tyytyväisiä siitä, että tilanne oli saatu normaaleille aallonpiituksille. Outi laittoi mankan päälle ja sitten vain jatkettiin niin kuin ei mitään. Kaadoin aimo tujaukset konjakkia kahvien sekaan. – Kirotut narkkarit, Tuikku sanoi pikkuoravat-äänellään ja me muut toistimme perässä kuin jonkin omituisen kultin jäsenet. Sitten kilistettiin. Ilta jatkuisi vielä pitkään riippuen siitä, oliko Koskenkorvaa vielä kuinka ja paljon jäljellä.

Ja olihan sitä. ■

Musiikki: Only love | Nana Mouskouri

Tehdessäni Tupperwaren kuvitusta tulin havah-
tuneeksi siihen, kuinka
vähän naistenlehdissä,
taiteesta puhumatta-
kaan, näkee kuvia paris-
kunnista, etenkin romanttisista.
Esipuheessa mainitsemassani *Tren-
din Kauneusekstrassa* satojen kuvien
joukossa oli kolme pariskuntakuvaa.
Suurin niistä oli matkailumainos. Se
onkin yksi niitä harvoja kuvallisen
esityksen lajeja, joissa pariskuntia
ja perheitä näkee johdonmukaisesti
enemmän kuin yksittäisiä ihmisiä.

Parisuhteen häivyttämisen
kuvastosta saattaa olla vaikutus-
ta siihen, minkälaisen merkityk-
sen annamme sellaisille käsitteille
kuin parisuhde ja ehkä vielä enem-
män sellaisille kuin yksilö. Ehkä
kerrankin olemme median uhre-
ja: emme sen, mitä näytetään vaan
sen mitä jätetään näyttämättä.

Naistenlehtien pelkkiä nai-
sia sisältävät kuvat tuovat mieleen
barbileikit, joissa isä-barbi heite-
tään jo leikin alussa sohvan alle,
koska sille on vaikea löytää roo-
lia. Niinpä se "lähtee töihin". Var-
sinaiseen leikkiin se kuuluu vä-
hemmän kuin barbin vaatteet.

Taiteiden puolella kyyninen
suhtautuminen parisuhteeseen on
pitkään ollut suotava. Kaunokirjal-
lisuudessa se on liki pakollinen, mi-
käli ei halua leimautua viihdekirjai-
lijaksi. Vain romanttisessa viihteessä
lopun kuuluu olla aina onnellinen.
Muissa lajityypeissä kirjailija joutuu
näkemään välillä kovastikin vaivaa
pystyäkseen rakentamaan sellaisen
onnellisen lopun, joka ei samalla
syö uskottavuutta. Muussa tapa-
uksessa on tyytyminen jo monesti
nähtyyn avoimeen loppuun.

Desmond Morris saattaisi ilah-
tua edellisen sivun kuvasta, jossa
juhlapukuinen alfauros soittaa fly-
geliä naaraalle. Se ja oheiset kuvat
ovat vanhalta valmiskuva-CD:ltä.
Taidehistorioitsija Douglas Crimp
on todennut valokuvataiteilija
Richard Princen mainoskuvia hyö-

"Loppujen lopuksi
niiden aika brutaali
tuttuus antaa sijaa
outoudelle"

dyntävistä taideteoksista, että "lop-
pujen lopuksi niiden aika brutaali
tuttuus antaa sijaa outoudelle."*
Samaa brutaalin ja omituisen se-
koitusta on myös oheisissa kuvissa.
Niiden kaupallisessa suorasukaisuus-
dessa on lisäksi tahatonta komiik-
kaa, ehkä myös hätkähdyttävyyttä,
kun ne esiintyvät väärässä konteks-
tissa, jolloin niitä joutuu kerrankin
todella *katsomaan*. Johtuuko kuvien
naurettavuus aikansa eläneistä vaa-
teparsista? Vai lopultakin siitä, että
meidät on opetettu nauramaan ro-
manttisille kuville *aina*? Mutta eikö
noloimmassakin kuvassa häivähdä
samalla jotain liikuttavaa, ainakin
siten, että kuvat tuottavat muistu-
mia tyylikkäämmistä romanttisista
kuvista, jotka puolestaan tuottavat
muistumia aidoista tilanteista ja
tunteista? En tiedä, koska olen oppi-
nut läksyni: en osaa katsoa romant-
tista kuvaa nolestumatta.

Musiikin puolella *Only Love*
on kappale, jossa koen pökerryt-
tävästä siirappisuudesta huolimatta
jotain koskettavaa. Ehkä toista
ei saa ilman toista? Olemme kien-
ties tuomitut tiettyyn *nolestutta-
vuuteen*, etenkin muiden silmissä,
mikäli haluamme liikuttavuutta? Itse
huomaan kokevani myötäno-
loutta tai kyynisyyttä, kun katselen
liikuttaviksi tarkoitettuja mainok-
sia, joiden kohderyhmä ovat miehet
tai luen miehen kirjoittamaa proo-
saa, joka on tarkoitettu kosiskele-
maan mieslukijan tunteita. Kohde-
ryhmän ulkopuolelta kosiskelu on
helppo tunnistaa ja suhtautua siihen
ivallisesti.

Vaikka kuvissa pariskunnat
ja perheet ovat paitsiossa, tosielä-
män tärkein yksikkö ei ehkä lo-
pultakaan ole yksilö, kuten mo-
dernistinen proosa sivullisineen
antoi pitkään ymmärtää. Yhdys-
valtalaisessa kirjallisuudessa on
Eurooppaa enemmän kuvattu per-
hettä ja perheiden muodostamaa
yhteisöä myös positiivisena asiana
katu-uskottavuuden silti kärsimät-
tä. Tämä näkyy niin *Simpsonseissa*

kuin Don DeLillon *Valkoisessa Kohinassa*.

Lyriikka on ollut pitkään *yksilöllisten* tunteiden aluetta. Oikeastaan tunne on väärä sana, koska kaikenlaiset tunteet ovat olleet jo kauan paitsiossa runoudessa. Ehkä pitäisi puhua yksityisen *ajattelun* alueesta. Proosa antaa romantiikalle yhä tilaa. Sen on pakkokin, koska kahden toisistaan romanttisesti kiinnostuneen yksilön välinen jännite on proosan kantavia voimia, jollei kantavin. Vaikka se ei olisi pääosassa, sen täydellinen puuttuminen on outoa. Siinä mielessä fik-

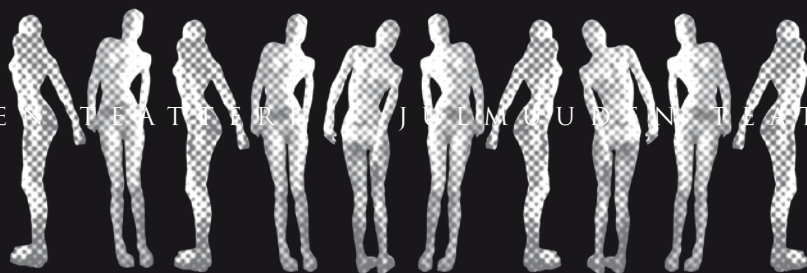
tiivisinkin kaunokirjallisuus on edelleen *realistista*, paitsi siltä osin, että se karttaa onnellisia loppuja. Tosielämään kuitenkin mahtuu niitäkin. Onnellinen loppu on koettu helpoksi ratkaisuksi. Tosiasiassa onneton ja avoin loppu ovat niin vakiintuneita, että yltiöonnellinen olisi niihin nähden yllättävä ja rohkea ratkaisu. Itse en tohtinut laittaa Raimoa ja Hennaa löytämään toisiaan, vaikka yhdessä väliversiossa kokeilin sistä. Yksi toisensa löytävä pari on kohtuuden rajoissa, kaksi olisi silkkaa hurjastelua. ■

JULMUUDEN TEATTERI

JULMUUDEN TEATTERI

JULMUUDEN TEATTERI

Avantgardistisen teatteriteoreetikon Antonin Artaud'n näkemyksissä väkivalta toimi ruumiin ja sielun välisen rajan ylittäjänä. Artaud'n tavoite oli päästä teatterin alkulähteille, dionyyysiseen tilaan, missä kiehuvan väkivallan purskahtaminen hajottaa porvarillisen kulissin. Se synnyttää pelkoa mutta myös luovaa kaaosta. Taloustieteessä luovan tuhon käsitteellä on perusteltu oman edun tavoittelua ja vanhan hävittämistä uuden tieltä.

Pelkoa ja kaaosta herättää myös epätäydellisyys. Kun matemaatikko Kurt Gödel julkaisi vuonna 1931 epätäydellisysteoreemansa, jonka mukaan matematiikkaa ei voida osoittaa ristiriidattomaksi, hän tajusi saman tien virheensä: hän oli muuttanut Ihmishengen ylväimmän luomuksen groteskiksi hirviöksi. Gödelin maailma romahti. Samalla katosi peruuttamattomasti romanttinen näkemys maailmasta järjestyksen ja harmonian tyysijana. Sen tilalle tuli sekasotku ei-mistään ja yksityiskohtiin menevä, värikäs kauhu...

Keskustelut Gödelin kanssa / I epätäydellisyyslauseke

JOTKUT TYTÖISTÄ KÄYTTÄVÄT TÄÄLLÄ JO HUULIPUNAA... TOISTAISEKSI KEPEÄÄ TIRKISTELTÄVÄÄ

Hiljaisessa tyttökoulussa

Kirjoitan tätä hiljaisessa tyttökoulussa. Loma-aikaan täällä voi kulkea päiväkausia kohtaamatta mitään, kuin kärpänen joka seuraa lasin reunalla omia jälkiään miettien lakkaamatta salaperäisiä aukkoja, riittoisan kuun lavastusta valkeilla pakaroilla...

Jos kenellä on mahdollisuus kurkistaa tänne, voi nähdä tummasävyisen kuvan. Mitä tarkemmin sitä katsoo, sen ilmeisemmäksi käy, että kaksiulotteiseksi kutsumamme pinta onkin liikettä ja rauhalta vaikuttava tila täynnä tyttölauman mieltä kiihottavia seikkailuja. Se edustaa universaalia täydellisimmillään.

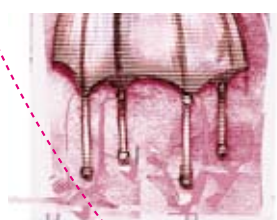
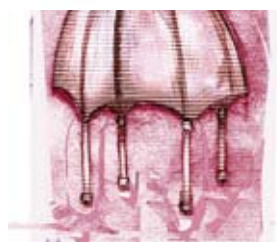
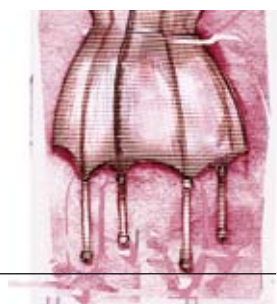
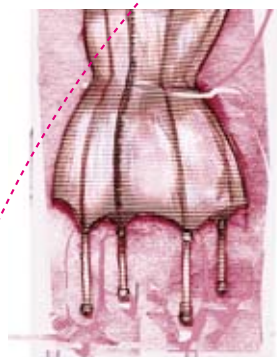
PALATAKSENI JOHONKIN hieman konkreettisempaan: tapasin Kurt Gödelin täällä eilen. Kroolasin parhaillaan allasta päästä päähän kuin poika. Oli lähes äänetöntä, kuului vain ajoittaisia loiskahduksia, joita suuren tilan kaiku vahvisti. Gödelin harmaanruskeat silmät tarkkailivat liikeitani. Mikä hiljaisissa ihmisissä onkin niin hermostuttavaa? Ajattelin, että hänessä oli mennyt jotain pieleen – että jokin luukku, jonka olisi pitänyt pysyä kiinni, aukesi hänessä parhaillaan hitaasti ja tuskallisesti. Hän herätti minussa pelon, kunnioituksen ja mitättömyyden tunteita.

Nousin altaasta nopeasti mutta tajusin, että korsettini oli venynyt tiukille mutkille. Oikea jalkani oli reidestä alaspäin täysin puutunut enkä voinut hengittää –

KUN TULIN tajuihini, hän oli asettanut jalkani eräänlaisiin kaukaloihin jotka pitivät ne etäällä toisistaan. Pari luoksetuloa, sitten hän kulki ympäriinsä osaamatta päättää, kumpi esti häntä enemmän, pelko vai se tosideikka, että paikan johtajatar, tuleva äiti, oli antanut hänelle vähintäänkin hiljaisen suostumuksensa. Se (äiti) esti häntä hurvittelemasta ja toteuttamasta mielihalujaan.

Mitä pidemmäksi varsinainen teko lykkääntyi, sitä suuremmiksi kasvoivat paineet. Lopulta hän pääsi jalkojeni väliin mutta vain sormimitalla. Sitten hän päätti, ettei etene enää milliakään saati centtiä, ja mitäs sitten, mitä se minuun kuului –

Hänen monologinsa keskeytyi, kun suuret ovenpuoliskot aukesivat yhtäkkiä. Kyhkyset olivat nousseet lentoon, redusoidut, uhkeapoviset, pakoon tyhjän laitoksen tomua, kaikkea mikä vääristää kuvaa. Ne eivät saaneet kouristuksia, ne eivät kieriskelleet lattialla, ne eivät huutaneet. Ne ymmärsivät, että kaikki ehdolli-

sen maailman olennot yrittävät kukin tavallaan saavuttaa täyden tietoisuuden ja piinaavat toisiaan saavuttaakseen edes jonkinlaisen vaikutuksen.

Kavahdin ja koitin kierähtää kyynärpäideni varassa, mutta silloin sisukseni venyi ja tunsin hirvittävää kipua. Ei kenties ole yllättävää, että juuri se sai Gödelin lopulta liikkeeseen. Kun hän asettutui päälleni, mieleeni tulivat tarut litteistä maailmoista joita kannattelevat norsut joita kannattelee kilpikonna, joita kannattelee kilpikonna, joita kannattelee kilpikonna... on selvää, että tällainen asetelma aiheuttaa kärsimystä jo lähtökohtaisesti ja tapahtumien lähtiessä vyörymään väkivallan estäminen on vaikeaa.

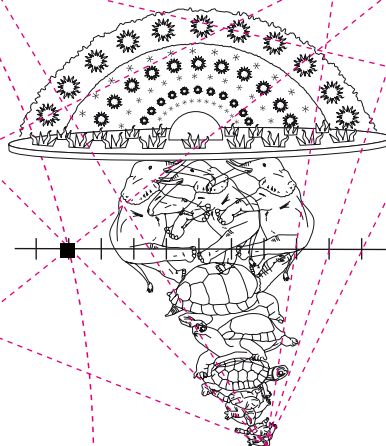
MINUUN TEKI suuren vaikutuksen Gödelin kyky liikkua edestakaisin kuin lemniskaatta. Liikkeet kävivät yhä suuremmiksi, yhä konstailemattommiksi. Nyt hajoamisen näyttämö oli valmis. Sen keskipisteessä ei ollut mitään, silti se räjähti, pieni Almagest, niin kovin allerginen muodonmuutoksen jälkeiselle kylmyydelle,

joka on aina vääjäämättä edessä.

KUN NYT luette tätä, palelkaa kanssani hetki. Siirtykäämme sitten hetkeen, jolloin makaan vuoteellani ja hahmottelen elämäkertani. Se alkaa näin: Naaras munii munan, yksinkertaisen kuin styrox-pallo. Se liikkuu kaa-revaa rataansa ilman halki ja hajoaa. Syntyy kertomuksia (yhä raaempia, kauheampia), jotka toistuvat aina edellistä suurempina, kopion kopion kopioina. Onko se hyväksi vai pahaksi vai jotain niin kummallista, että sanat eivät riitä? Sanat eivät riitä. Kuten Gödel toteaa: "On todella jotain, mitä ei voi selvittää kuin julmien kuvitelmien avulla."

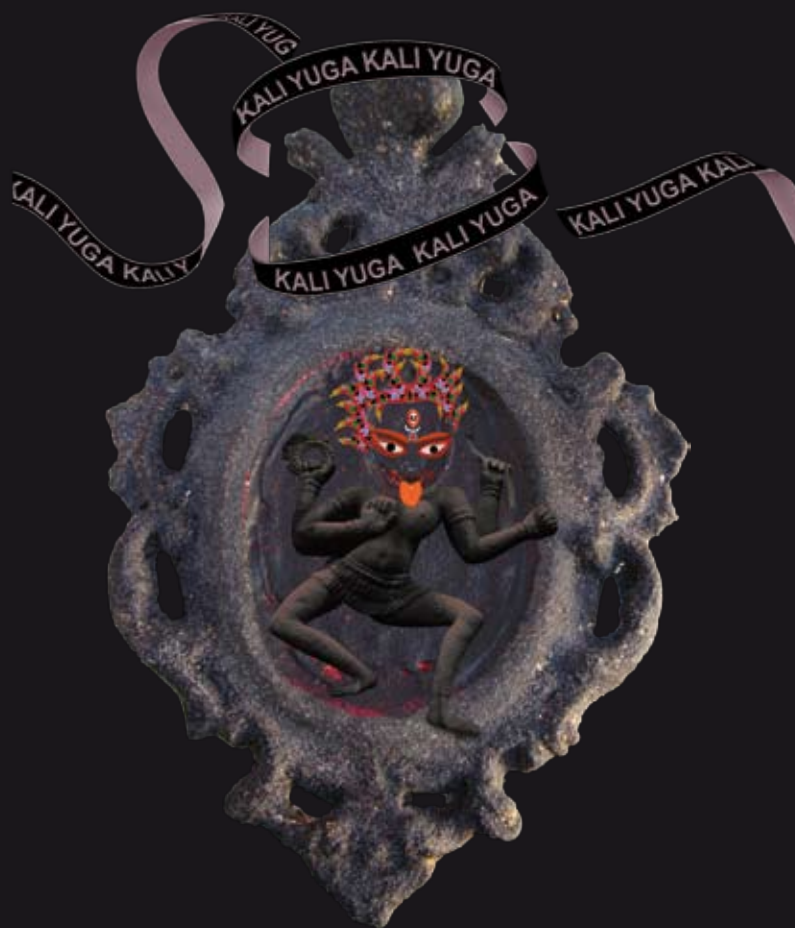
TÄLLAISTA TÄÄLLÄ, hiljaisessa tyttökoulussa. Mutta nyt se on ohi. Ja sitten jotain muuta. Seuraavaksi taidankin pulahtaa takaisin veteen. Siitähän me kaikki suurimmaksi osaksi koostumme.

Kirjoittanut: M.C. (ystävien kesken Young Lady Chatterly II)

JUST DO IT

Earth Hour

Earth Hour, epämääräinen mutta selvästi erittäin synkkä ja pahaenteinen käsite, sammutti valot kaikkialta maailmasta lauantaina 27. maaliskuuta. Ihmiset joutuivat pimeyteen, joka tuntui aluksi sietämättömältä. Pimeyksiä on kuitenkin erilaisia. Varsinainen pimeys vaanii kohtalon oikullisuudessa. Miten kaikki muuttuu...

Puoli yhdeksältä paikallista aikaa 2,2 miljoonaa asukasta sammutti valonsa Sydneyssä. Earth Hour, vuoden pimein päivä, oli tosi-asia. Ihmiset huusivat kauhuissaan, linnut lentelivät sähköjohtoja vasten, haju ja meteli olivat karmaisevia. Tämän seurauksena pimeyden yllättämä moottoripyöräilijä törmäsi jalankulkijaan, joka sinkoutui törmäyksen voimasta tienpenkalle. Moottoripyöräilijä jatkoi jyrkässä sivuluisussa betonista siltarakennetta vasten. Ennen menehtymistään hän ehti nähdä elämänsä kiitävän silmiensä editse filminauhana. Sen viimeinen ruutu koski jostain syystä Bolsin liköörejä ja ajatus oli hänelle mieluisa.

Yliajon uhri nosti varovasti päätään. Hänen suunsa oli lokahtanut auki mutta huulet olivat jääneet toisiinsa kiinni. Se oli kummallinen ilme eikä hän hetkeen ymmärtänyt, miksi se oli hänen ilmeensä. Oli vaikea ajatella muuta kuin kipua. Oliko se oikean kokoinen suhteessa tapahtuneeseen vai oliko se suurentunut vai peräti kuitistunut elämää säilyttävien päämäärien saavuttamiseksi.

si? Ensimmäisen kerran hän joutui miettimään tähän astista elämäänsä ja käsitti sen palapelinä, josta ei pääsisi koskaan perille, ei siksi, että hänen aikansa oli loppumassa vaan siksi, että ratkaiseva pala puuttui kaikilta, koska väljyys oli pysyvää ja ajatus oli hänelle mieluisa.

Kaukaisuudessa näkyi piste, lähestyvän hälytysajoneuvon huomiovalo. Se antoi vaikutelman hitaasti pyörivästä päästä, jonka pano-raamapyyhkäisyltä ei jää mikään huomaamatta. Ajoneuvo oli jo melkein onnettomuuspaikalla, kun parvi häikäisyn yllättämiä lintuja iskeytyi sen tuulilasiin sillä seurauksella, että se lähti heittelemään vastaantulevien kaistalle ja rysähti lopulta perä edellä rekka-autoon. Törmäyksessä irronnut perävaunu niittasi apteekista tulevan keski-ikäisen miehen ja syöksyi palvelutalon ikkunasta sisään. Repeytyvän metallin ääni oli liikaa ohi ajaneen taksin kuljettajalle, jota alkoi voimakkaasti kuvottaa. Taksi kimposi

tien toiselle puolelle, pyörähti katon kautta ympäri ja repi mennessään viitisenkymmentä metriä suoja-aitaa törmäten lopulta jalankulkijaan. Tälli oli melkoinen, ja yhteentörmäyksen uhri sinkoutui ajotielle etelä-länsisuunnasta tulleen kolmannen osapuolen eteen. Hän ehti tuntea muutaman asiaankuuluvan rytmihäiriön mutta kasvot olivat loppuun saakka sileät ja huolettomat, kontrastia ei voi alleviivata tarpeeksi.

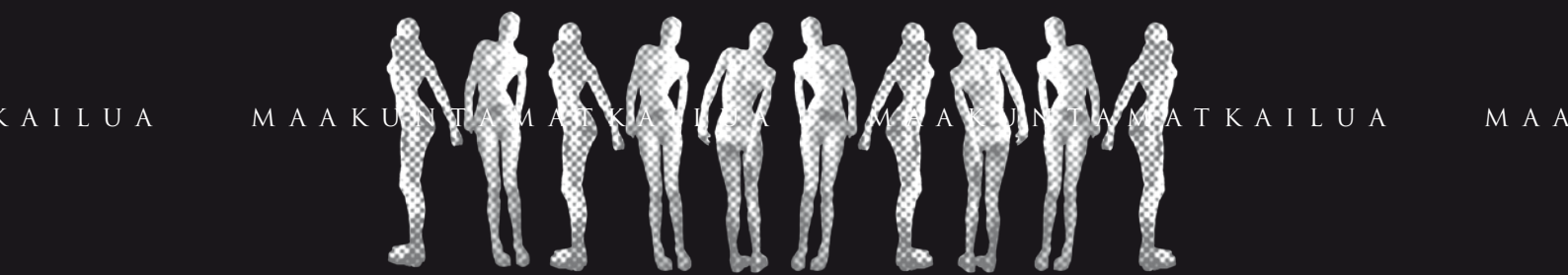
Ajoneuvo kykeni jatkamaan matkaansa, kunnes se sukelsi jyrkässä kulmassa läheiselle aukiolle ja osui lopulta saksalaista turistia ylävar-taloon, minkä seurauksena tämä heitti täyden voltin ilmassa. Hänen ilmalentonsa oli päättynyt kauhistuneeseen lyhtykulkueeseen, eikä valo enää hohtanut viatonta valkeuttaan, jos se sitä oli koskaan tehnytään. Mutta keskellä suurinta pimeyttä ihmisillä on tarve ajatella, että näin on joskus täytynyt olla ja ajatus oli kaikille mieluisa. ■

MAAKUNTAMATKAILUA

MAAKUNTAMATKAILUA

MAAKUNTAMATKAILUA

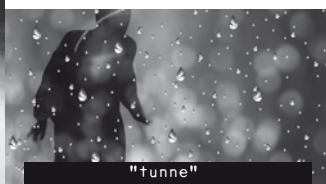
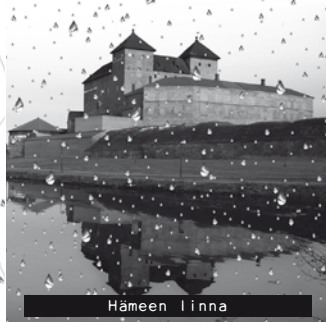

KAILUA MAAKUNTA MATKAILUA MAAKUNTA MATKAILUA MAAKUNTA MATKAILUA MAAKUNTA MATKAILUA MAAKUNTA MATKAILUA MAAKUNTA MATKAILUA

VUOTENI TIHKU- SATEESSA

Äänipostikortti tänään Hämeenlinnasta

kortin lähetti: Tytti Heikkinen

Vana javettä

Nuorena minua liikutti elää kyseisessä maisemassa, istua bussipysäkillä ja odottaa varsinaisen tarinan alkua, vähän alavireistä mutta ei pohjattoman ankeaa. Vieressäni joku nainen avaa lounaan. Lintu nousee sydän läpättäen, se on ylittänyt järven tai viskattu alas katolta, tarkka hidastus osoittaisi kummasta on kyse.

"Mitä kaikki tarkoittaa?" nainen kysyy ja kääntää katseensa pois mutta myöhäistä, välillemme ehtii muodostua jännite, tunteen esiaste.

Mitä kaikki tarkoittaa?

Olla yksi tai enemmän, tyhjä tai enemmän.

Yksi merkki ja ulottuvuus, yhden muuntuneen soluparin lopputulos

joka kasvaa tyhjän läpi lisäämällä siihen hetkeksi itsensä

joka havaitsee taivaalle ilmaantuvan pisteen

joka häviää yhtä nopeasti kuin on tullutkin,

jälkiä jättämättä.

Mitä se tarkoittaa? Että elämä on niin lyhyt väli, ettei mikään järki ehdi sitä käsittämään, pelkkä litistynyt ilme ensivaikutelman ja allekirjoituksen välissä ilman aikomustakaan edetä sen pidemmälle, odotus on loppuun saakka mielen pohjalla vallitseva geometria. Se lataa muistojen niskaan valtavan paineen ja alkuperäinen materiaali vääristyy.

Ehkä elämän sijasta kannattaisikin panostaa taiteeseen?

Taide on miellyttävä, elämänkaltainen valmiste, joka on tehty vain parhaista raaka-aineista. Siksi, toisin kuin alkuperäinen elämä, se säilyttää värinsä vuosisadasta toiseen. Ja siksi, toisin kuin mikään muu ihmisen valmistama tuote, se sopii valikoimatta kaikille kuluttajaryhmille, koska se ei ole tuote vaan taidetta. Ja siksi, toisin kuin millään muulla puheella, taidepuheella on kyseenalaistamaton mandaatti puhua meidän kaikkien puolesta.

Kuten Timo Valjakka toteaa Hannu Väisäsen näyttelystä:

"Maalauksista välittyy konkreettinen, koskettava ja paikoin lämpimän / humoristinen yritys palauttaa tietoiseen mieleen varhaisen lapsuuden / ohikiitävät, ja silti syvälle mieleen painuneet hetket. // Sellaisista meidät on tehty."

Nämä sanat haluavat liikuttaa meitä. Siksi ne eivät olekaan runo vaan kaverikritiikki. Mutta ei jäädä pohtimaan asian sitä puolta vaan annetaan Valjakan sanojen tehdä tehtävänsä. Aseta ne oman elämäsi ja taiteen päälle. Huomaat, kuinka ne kaikki liukuvat yhteen ja muodostavat yhdessä syvemmän, kolmiulotteisen kuvan. Se ei ole ainoastaan äärimmäisen puhutteleva vaan yksinkertaisessa selkeydessään kaunis ja ikuinen. Katso nyt ympärillesi ja huomaat:

Taide merkityksellistää meidät yhdistävän sillan tavoin.

Ai niin. Olin unohtaa. Sillä välin kun kerroin tätä sinulle, olit työntänyt sormesi huomaamattasi sisääsi. Älä pelästy, niin käy usein, kun ollaan taiteen kanssa tekemisissä. Ai että miksikö taiteesta, erit. nykyrunoudesta, tosiaan tulee niin usein mieleen peilin edessä runkkaava henkilö, joka näkee selkensä takana heijastuksen kriitikosta ja yleisöstä, jotka tekevät tahoillaan samaa? Se on hyvä kysymys, ja vastaus seuraa tuota pikaa:

Kaikki me tarvitsemme rippusen hellyyttä.

* * *

Kaikesta ylläsanotusta huolimatta toivoisin, että tämä runo olisi rakentava sinulle, lukijani. Älä siis epäile vilpittömyyttäni. Sinulla on loistava tulevaisuus edessäsi, ja olet valmis elämään sen täysillä. Ja jollet löydä hellyyttä muualta, palaa sitten takaisin taiteeseen. Mutta tee se vasta kun kaikki muu on kokeiltu. Valitettavasti taide pystyy lisääntymään vain suvuttomasti jakaantumalla kuten muutkin ikuiset asiat, kuten bakteerit. Siksi se on niin haaleaa ja vailla todellista kontaktia. Siksi se räplää niin paljon itseään. Siksi se ei ikinä vastaa niitä odotuksia, joita sen niskaan säilytetään. Mutta jos muutakaan ei ole, niin onhan sekin jotain. Hyvästi.

elämäkerrallinen aloitus
runollisuus alkaa

runollisuus jatkuu

runollisuus jatkuu jatkumistaan

runollisuus hiipuu,
pakko vaihtaa puheenaihetta

puhunta vaihtuu

ärtymystä herättävä ajatus

Hesarista poimittu sitaatti alkaa

ärtymys kasvaa
sitaatti päättyy

taidepuhe alkaa,
ärtymys kasvaa kasvamistaan

rehellisyys

rehellisyys jatkuu

rehellisyyden hippusen
murheellinen lakipiste

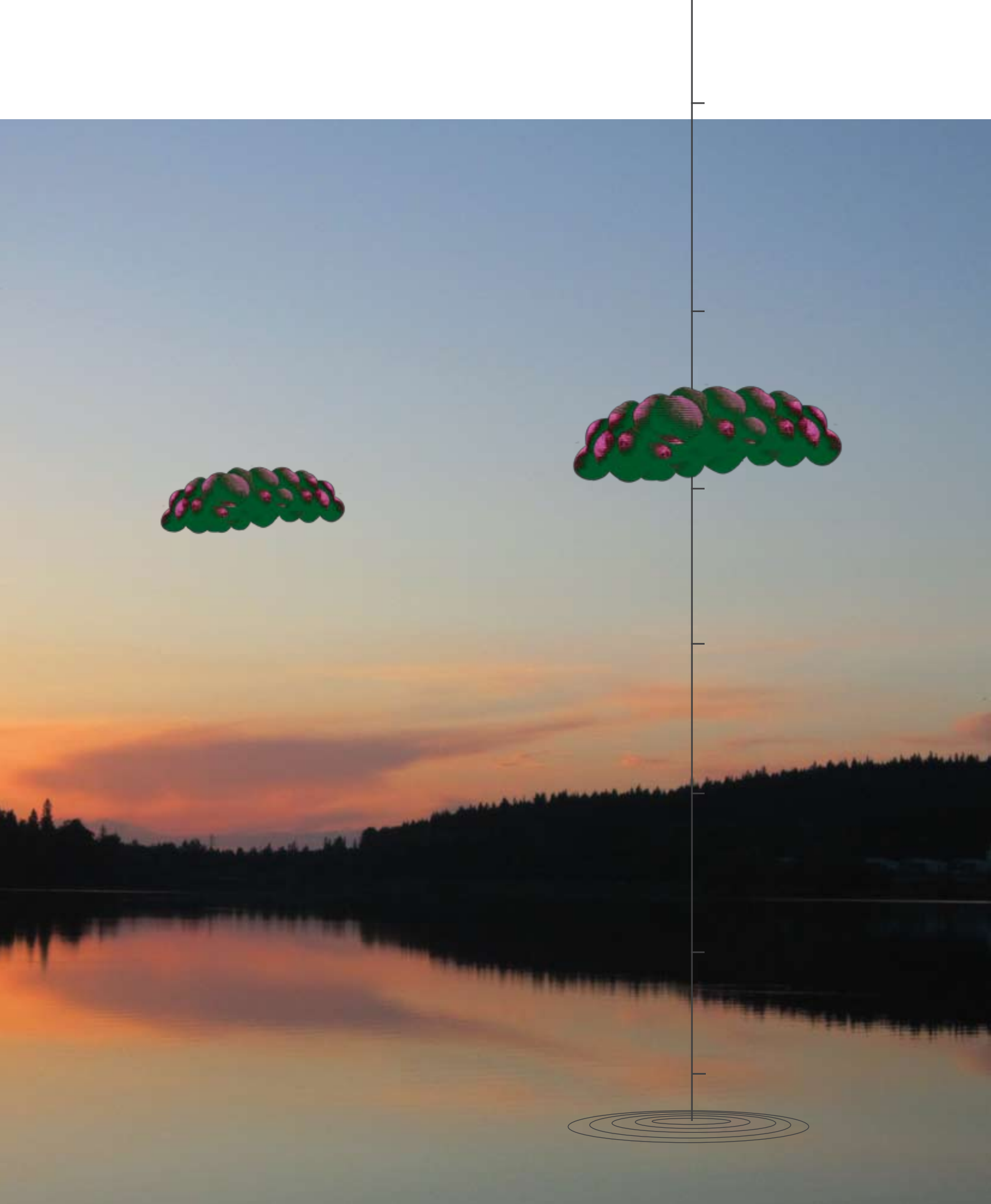
julistus alkaa, runollisuus loppuu

yllättävä lopetus, paluu runollisuuteen
tyhjiys alkaa

tyhjiys kasvaa

tyhjiys kasvaa kasvamistaan

Moikka Kristian!

Tässä korjattu versio. (...) Otin pois keski-ikäisen miehen. Tärkeä huomio: mä olin lentää perseelleni, kun luin, että sun mielestä teksti oli ilkeä. Vilpittömästi, mä luulin kuvittaneeni sitä yleistä tuskaa, mikä meillä keski-ikäisillä on (ainakin meillä toisilla), kun (...) ahdistus elämäntästä elämästä pykii pintaan. Mä en ymmärrä mikä oli ilkeä kohta. Kenties se, että henkilö oli keski-ikäinen mies oli sulle automaattisignaali siitä, että naisena ilman muuta vittuilen sille hahmolle? Näin ei ollut tarkoitus, mä luulin ymmärtäväni sen hahmon ahdistusta ja varmaan osin siihen kirjoitin oman tosielämän ahdistuksen mukaan. Nyt tärkeä juttu:

-olisiko teksti susta ok, jos se olisi minämuodossa, veisikö se pois ton väärintulkintamahiksen?

-VAi pitäisikö henkilön olla anonymisti keski-ikäinen nainen?

Jos, niin seuraa muita hankalia kysymyksiä, kuten se, miksi mun naisena pitää käsitellä silkkihansikkain mieshahmoa, kun mä koko elämäni olen joutunut lukemaan kirjoista mitä kammottavimpia profiloiteja omasta sukupuolestani ja joutunut sietämään sitä. Päästään kysymyksen tekstin ideologiasta ja teknisestä laadusta. Nämä on kaksi eri tason ongelmaa. Mä vihaan Houellebecqin naiskuvaa mutta ihailen hänen tekstiään ja siksi hän on lempikirjailijoitani.

Onko sulla nyt kyse siitä, että sua ärsyttää se mieskuva, joka tekstissä on? vai onko ongelma se, että teksti on laadullisesti huono? Pidin siinä monesta kohtaa, kuten siitä, miten se Kun hän nukkuu -lause hajoaa yhtäkkiä sellaiseksi koodialämöloksi. En jättäisi tekstiä pois, jos se on susta teknisesti hyvä tai edes siedettävä mutta ideologisesti sietämätön. Toisin päin ymmärrän pois jättämisen täydellisesti. On tärkeää tietää, kummas-ta on kyse. Ideologiseen ongelmaan on ratkaisuja. Ja muihinkin.

(...) Otin tämän esiin siksi, että ei voi olla sattuma, että miehet aina ottavat ärsyntyäkseen juuri niistä teksteistä, joissa käsitellään heitä liian läheltä liip-paavaa hahmoa. Mä ymmärrän pointin, koska lähtökohtaisesti ärsynnyn jokai-sesta miehen kirjoittamasta naiskuvasta, oli se ympäripyöreän kohtelias tai ilkeä tai "aito". Mutta mä osaan erottaa tän henk.koht. tason siitä teknisen tason arvioinnista. Sun pitää pystyä samaan, muutoin tilanne on se, että vain samaa ideologiaa kannattavat voivat olla kus-tannustoimitussuhteessa. Näinhän usein onkin. Mutta ei tehdä virheitä täs-säkään. Eli koita etääntyä siitä tekstistä ja funtsaa sitä teknisenä suorituksena. Se on puhdas google-runo, joten sekin selit-tää (...) kirveelläviestettyä ja katkonaista

moraalia. (...) Otan mielelläni syytöksen ilkeydestä vastaan kun olen ilkeä, mutta voit kuvitella kuinka hermostuttaa, kun on ilkeä silloinkin kun ei tiedä olevansa. TUlee fiilis, ettei voi luottaa itseensä olenkaan, se on kauheeta. Joten auta mua tässä, mä arvostan sun näkemystä, vaikka lopputulos olisi tekstin hylkääminen. Ja poishan mä sen jo otinkin. (...)

Moikkelis Tytti,
esittämäsi kysymykset ovat hemmetin kiinnostavia ja (sanan molemmissa merkityksissä myös) haastavia. Vaikuttaako kromosomieni tuottama taustakohina siihen miten ymmärrän tuon keski-ikäistä miestä käsittelevän runon ilmapiirin, miten yleensä toimitan MEBiä, ymmärrämekö toisiamme?

Lyhyesti: perusteeni sille, että ehdotin runoa poistettavaksi, palautuu pikemminkin poeettis-esteettisiin syihin kuin kivespusseihini. Mutta kysymys sukupuolesta on hämmäntävä, sillä kun se kerran herätetään, se vetäytyy oudon hitaasti takaisin, sotkeutuu vetäytymisen sijaan lopulta kaikkeen – enkä tässä ja nyt pysty enää täysin rebellisesti julistamaan etteikö sillä olisi lainkaan vaikutusta. Joten siltä varalta, että sillä olisi: Keski-ikäinen mies on kulttuurisesti omituinen. Se tuntuu kokoavan melkein refleksinkaltaisesti alkoholisoitumista, sukupuolista kyvyttömyyttä, torsoksi jäänyttä uraa, rekan nokkaa vasten tähdättyä sunnuntai-ajelua lapset takapenkillä. Tämä on niin läpäisevää, että keski-ikäisellä miehellä ei oikeastaan ole varsinaista identiteettiä, lähinnä erilaisia biistryylejä tai erivärisiä kenkiä. Ja ehkä juuri sen vuoksi tuota apeuden olennoitumaa voi käsitellä lähes kaikissa medioissa ja kaikissa tyylilajeissa – itseironisesta komediasta (Woody Allen) katu-uskottavaan (tamperelainen ja turkulainen äijärunous) arjen realismiin (suomalainen miesproosa) ja mitä groteskimpaan tragediaan (mainitsemasi Michel Houellebecq).

Olemus ilman identiteettiä on jo itsessään ahdistava. Mutta erityisen ahdistava keski-ikäisestä miehestä tulee silloin, kun kaikki, millä voisi olla vaikutusta, tuntuu jo tapahtuneen. Kaikki aiemmin tehdyt valinnat ovat kiittaantuneet tasapaksuksi horisontiksi, juuri sen verran korkeaksi, ettei sen takana nähtä olevan mitään. Runostasi löytyvä ”hän on elämänpuun kuollut oksa”, ”entä oliko jossain vaiheessa tapahtunut jotain muistamisen arvoista?” tai otsaan tatuoitu ”EI ELVY-TYSTÄ” luovat tästä syystä jotenkin ylikellotetulta vaikuttavaa ironis-kyynistä vaikutelmaa, vaikka jälkimmäisin esimerkki on toki kontekstissaan hirtehin ja runo muutenkin ihanan bisarri. Mutta pitäydytään toistaiseksi erityisesti tuossa

keski-ikäisen miehen piirteessä, että kaikki tuntuu olevan jo ohi, mihinkään ei voi enää vaikuttaa.

Tätä vasten voidaan asettaa esimerkiksi tekstit, jotka käsittelevät sosiaaliseen todellisuuteen eksyneen nuoren toteutumattomia mahdollisuuksia (...). Toivoo löytyy yleensä jo siitä, että teksti on tehty hahmoa yksilöivällä kielellä (dialogi, monologi, vapaa epäsuora esitys). Lisäksi tällaisen henkilön ikä kairaa lukemiseen paineistusta sääteleviä purkaukkoja. Ei niinkään siinä, että hän on niin nuori kuin siinä, että hän voi vielä kaikesta huolimatta havahduttaa toisenlaiseen elämään. Tunnen monia, kenties itsenikin, jolle näin on käynyt. Se vaikuttaa lukemiseen, siihen minkälaisia sävyjä nuoren tai keski-ikäisen puheesta rekisteröidään, tuntuuko muutos mahdolliselta.

Aiemmin mainitsemani toisenlainen elämä on periaatteessa hyvinkin keskeinen juonne omassa taidekäsitetyksessäni. Tarkennan siihen lyhyesti, sillä koen voivani kuvata sen avulla runosi toimintaa MEBin kokonaisuudessa ja perustella syvällisemmin haluani poistaa se siitä.

Toivon, että kriittiseksi mielletty taide ei olisi pelkästään sellaista, joka pelottelee ihmisiä pois heidän nykyisestä elämästään, vaan että kriittisyys löytäisi myös sellaisia muotoja, joissa se kykenisi houkuttelemaan johonkin johon kukin teos toimii kynnyksenä. Näin muutos syntyi halusta astua johonkin parempaan, johonkin kiinnostavaan mahdollisuuteen jonka teos on avannut, vastakohtana askeleelle jonka ottaa pelosta pysyä entisessä, jossakin jonka mielekkyyden teos on sulkenut. (...) Mielestäni nyt tekeillä oleva koelma ei kuitenkaan tarvitse tätä runoa, ei varsinkaan sille nyt aiotussa kohdassa. Pikemminkin päin vastoin: se estää teoksen lopussa piirtyviä vektoreita asettumasta (*). (...)

(*) Minusta kirjan pitää olla myös hieman isompi kuin sen varsinaisen muoto: näin osa siitä tapahtuu teoksen ulkopuolella, lukukokemuksen jälkeen, siinä miten sen erityispiirteet jatkavat elämäänsä lukijan tajunnassa. Jos teos täyttää itse itsensä, eli kirjoittaa kaikki mahdollisuutensa auki, se ei nähdäkseni kykene enää jatkamaan lukutapahtuman jälkeen, siirtymään osaksi niitä mekanismeja joiden mukaan näkeminen ja kielellinen ajattelu jäsentävät sosiaalista ja tässä tapauksessa myös kuvallista todellisuutta (oli tuolla sanalla sitten lainausmerkit tai ei). MEBin luonteeltaan positiivista maailmaa ei siis kannattane kirjoittaa täyteen lukijan puolesta. (...)

Moikka Kristian vielä!

(...) Mua jäi vähän kyllä mietityttämään, josko sittenkin ideologia voitti. Ei niin-

kään sukupuolisena juttuna vaan jonain sellaisena, että susta tuntuu tuskalliselta nähdä pessimismää, joten se pyyhittiin sun henk.koht.maun takia pois. Mun maku ja joidenkin muiden lukijoiden maku olisi saattanut sen sulattaakin. Hmm... mutta mä luotan sun makuun ja kuten sanottu, runoa kiinnostavampaa ovat nämä ajatukset, joita heiteltiin. (...) Oups, se piti viel äsanoa, että olisi kiinnostanut kuulla, olisiko runo ollut helpompi niellä, jos se olisi ollut minämuodossa? (...) joskus itse olen hämmästynyt muutoin kiltisti tai neutraalisti kuvattujen hahmojen seassa jotain yksittäistä julmasti kuvattua hahmoa (...). En ole keksinyt muuta syytä sille kuin sen, että tähän kys. hahmoon tekijä on sijoittanut itsensä, siksi hän kehtaa kohdella sitä armottomammin kuin sellaista hahmoa, joka edustaisi aidosti toisetta. (...) olisi kiinnostanut, olisiko runoa pelastanut tämä, että olisikin sijoittanut itsensä / edes oman sukupuolensa ottamaan se negatiivinen rooli vastaan.

t: tyttö
MOi mun on ihan pakko jatkaa tätä vielä, kun mä tajusin sellaisen asian, että eihän se teksti ollut tulevaisuuden suhteen toivoton. Siinä tää keski-ikäinen mies löysi lopussa itselleen kumppanin, jonka kanssa jakoi samankaltaisen elämäntilanteen ja yhteisymmärryksen ja niistähän onni kumpuaa. Mutta kenties loppu ei kelvannut sulle, koska mies löysi tasoistaan seuraa, eikä sitä itseään huomattavasti nuorempaa korkean statuksen naista? Näinhän miesten kirjoittamassa proosassa käy: päähenkilö, vain vaivoin peitellysti kirjailijan alter ego, on usein ulkoisesti vaatimaton, hankalalla luonteella varustettu keski-ikäinen tai vanhempi mies, joka täysin perustelemattomasti saa kumppanin, joka on itseään nuorempi, mukava(...) seksuaalisesti haluttava (...) hyvässä ammatissa, ts. satujen prinsessa ja puoli valtakuntaa -hahmo, mies kun omasta mielestään ansaitsee aina vain parasta, oli hän itse millainen tahansa. Sellainen korkean statuksen palkintoko lopussa olisi pitänyt tulla herättelemään miestä, niin sitten sä olisit lukenut lopun onnelliseksi? Mun mielestä se, että mies löysi kaltaisansa kumppanin on realistisempi loppu, eikä sellaista miesten siirappia, johon viittasin tupperwaren jälkisanoissa. (...) palataan sori sähkötyyli, pakko ehtiä töihin, t: tyttö

En koe, että Toukokuun kohtaloa on mielekästä ajatella kahden ideologian tai maun välisenä kiistana. En kokisi oloani kustannustoimittajana aivan luontevana, mikäli ohjaisin teoksen merkityksiä, sitä mitä tekijä haluaa sanoa, noin paljon. Kun sanon

edellä, etten näe Toukokuusta käytävää keskustelua kahden ideologian kiistana, tarkoitan, että mielestäni kysymystä pessimismistä ei voi käsitellä vain tämän yksittäisen runon kehystämänä. Ajattelen sitä teoksellisesti, missä kohtaa ja miten pessimismi tai valöörit esitetään, ja sen mukaan olen myös pyrkinyt kommentoimaan.

Jos teoksen synnyttämä mielikuva omista tavoitteistaan olisi toisenlainen, jos se olisi nihilistinen ja kriittinen esimerkiksi naistenlehtien eteemme asettamaa maailmaa kohtaan, pessimismin laaja-alainen motivointi olisi helppo nähdä, sen käyttö tuntuisi motivoitulta. Tässä voisi ajatella esimerkkinä vaikkapa naistenlehtien yksipuolistamaa maailmankuva ja omaa vaikeutta löytää jalansijaa jossakin niin kapeaksi käyneessä. Mutta sinun kirjassasi ei ole kysymys tästä (...). Kommentteissani ja poistoehdotuksessani on kysymys ajoituksesta, jonkin piirteen sijoittumisesta siihen keskinäisten voimien verkkoon, johon liittyy luennallinen mielenkiinto ja teoksen suuret linjat. Enkä siis ole suinkaan ehdottanut poistamaan kaikkea pessimismää. (...) Kreikkalaisilla oli minusta varsin mainio 'oikean betken' käsite: kairos. Mitä kaikkea tulee ottaa huomioon, jos haluaa osua nuolella kohteeseensa. Ainakin kohteen nopeus ja liikkeen suunta, tuulen suunta ja voimakkuus. Mikäli haluaa osua, tulee nuoli lähettää jossain määrin eri kohtaan kuin missä kohde on.

Pessimismi itessään ei ole minulle ideologinen musta peto, eikä sitä ei tarvitse metsästää sukupuuttoon teoksestasi. Lisäksi koen, että Toukokuun pessimismää on myös pehmennetty sen muotoisella kahjantaneella huumorilla, ettei se ole mitenkään yksipuolisen tai -totisen myrkyllistä tai nihilististä. Jos siis luen Toukokuuta (keski-ikäistä miestä) itsenäisensä runona, en ehkä luonnehtisi sitä kyyniseksi. Mutta kokoelman rakenteessa niiden väritysten oikea aika on mennyt. Toukokuu tuntuisi palauttavan taaksepäin. (...) Ele, joka toisaalla toimii psykologisesti (esim. Liberace, joka heittää Black Diamondin ulos), uhkaksi saturoitua teoksen dynamiikkaa ohjailevaksi dramaturgiseksi jipoksi, jolloin myös sen aiemmat esiintymät menettävät tarkkuuttaan ja yllättävyyttään. Edellisen olen kirjoittanut ajattelun kokoelmaa ja Toukokuun asemaa siinä. (...) Mikäli kirjoittaisit runon uudelleen muuttaen sen sukupuoliasetelmat, se myös saattaisi muuttua varsin yllättäviltä osin. Kuin vaihdantakuvio. Esimerkiksi – jos yleistetään – keski-ikäinen mies on aivan tietyllä tapaa yksin. Yksinäisyys on totaalista, miehen elämän, valintojen ja ominaisuuksien summa. Nainen vaikuttaa samassa tilanteessa esimerkiksi lapsettomalta. Hänen yksinäisyytensä on siis traagista, ja sen takaa kuulua syvempiä tarinoita. Tämä myös siksi, että naisia

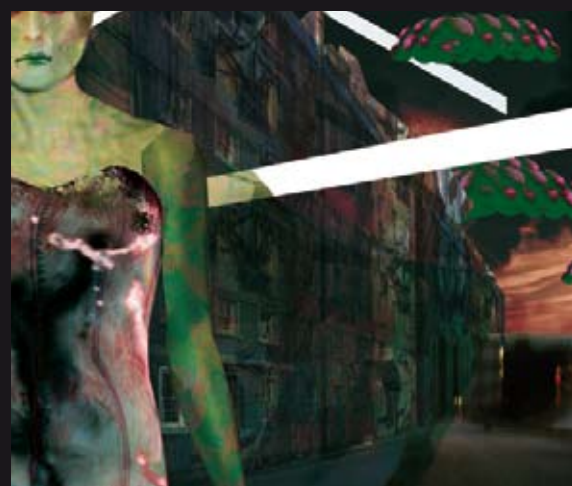
kai yleensä pidetään sosiaalisempina. En lähde arvelemaan miksi näin on, tai onko tämä edes totta. Yksilöthän ovat myös tunnetusti poikkeuksia sääntöihin. Lisäksi runossa esiintyvä vastakkaisen sukupuolen saalistaminen katseella (kadulla unissa-kävelijän lailla barbaileva nainen) taitaa olla miehisenä pidetty piirre (vrt. Humbert Humbertin lukuisat saalistamiseen liittyvät kielikuvat Nabokovin Lolitas-sa). (...) Siksi Toukokuun sukupuoliasetelmien muuttaminen voisi olla oikeasti varsin tehovoimainen ratkaisu. En kuitenkaan osaa arvailla miten tuo uusi teksti asemoituisi MEBiin, vaikuttaisiko sukupuolen muuttaminen siihen miltei teksti tuntuisi kyseisessä kohdassa. Tällä betkellä teos tuntuu toimivan niin hyvin ilman Toukokuuta, että keskittyisin viimeistelemään teosta sen tässä muodossa. t. I < I3

Kristian, mahtavaa! Nyt kun sanoit taikasan MANEERI tuolla painokkuudella, tajuan, miksi runo piti jättää pois. Kiitos tuhannesti! On valaisevaa kuulla miehen analysoivan keski-ikäistä miestä ja yksinäisyyttä tuolla tavoin, ja tarkoitan (...) mitä sanon. Vähän vihlaisee, että koet yksinäisyyden naisella enemmän "vain" lapsettomuudeksi ja miehellä "tohtaliseksi". Mä näkisin molemmat samantyyppisiksi mutta ymmärrän, mitä ajat takaa. (...) Toi kreikkalainen termi esim. on mahtava (...) Kaikki viestintä mainoksista runoihin joutuu tähtäämään sivuun eli puhumaan epäsuorasti. Mikä hupaisampaa, niin tekee myös normipuhe. Siksi joudumme sietämään niin paljon piiloviestintää ja arvuuttelemaan merkityksiä. Mutta tällä kertaa me pystymme välttämään sen sudenkuopat. Kristian, kiitos.

Tervehdys Tytti encore, ja kiitos itsellesi! Nimittäin vaikka keskustelimme erityisesti Toukokuusta ja teoksesi eri puolista, koin sananvaihtomme erinomaisen antoisaksi myös henkilökohtaisesti. Se esimerkiksi pakotti miettimään omaa ikääntyvää sukupuoltani, siihen mahdollisesti latautuneita piilovaikutuksia ja automaatioita, sekä ajattelemaan uudelleen monia oman toimittamisen ja taidekäsitteiden perustojia. Minkä lisäksi on ihan tajuuttoman sulista, että kotilo, johon minulla ei olisi ollut muuten mahdollisuutta tutustua, palaa keskustelumme loiskiehunnassa takaisin MEBin vahvuuteen. Lämpöä! t. Kristian

(...) "loiskiehunnassa"? (...)

M

Y OWN PRIVATE
S T O L I C H T U D E

ELÄMÄ USKOMATTOMAN KAUNIS TARINA

Nainen saapuu yhdeltätoista kirjaston lukusaliin ja huomaa kaikkien paikkojen menneen. Hän antaa katseensa kiertää ympäri salia hitaasti, kontaktia hakematta. Sitten hän kävelee tilan poikki varpaillaan kuin lintu, korot korkealla ilmassa. Kulkiessaan hän ohittaa vanhan miehen, joka nostaa päänsä ja tuijottaa häntä vihamielisesti, mahdollisuutensa jo ohittaneiden miesten paha tapa. Nainen ei puolestaan kiinnitä mieheen minäänlaista huomiota, ja näin nämä kaksi erityistä julmuuden muotoa, nuoruus ja vanhuus, leikkaavat toisensa.

Salin lattia on täynnä monimutkaisia kuvioita, ja nainen keskittää huomionsa niihin. Hän ajattelee: olennaisuuksien poiminta järjettömistä yksityiskodista on tärkeä taito, jonka avulla järjestää riviin elämänsä, kunnes sen eri lukujen rakenne on itseään toistava, kunnes siitä on poistettu turhat si-

vujuonet, liiallinen tunteilu ja kaikenlainen... raivo.

Hyllyn edessä naisen käsi hapuilee ranskalaisia lehtiä, joiden sivuilla epäsattunaisuuden kauneus on tehty selvääkin selvemmäksi. Niissä lausutut lupaukset pysyisivät ikuisesti, kysyisivät, miksi pitää puhua totta, jos se ei tunnu soveltuvan mihinkään hyötykäyttöön. Niin, kukapa ei haluaisi olla osana tarjokesuhdetta niin kauan kuin pystyy, nainen ajattelee hajamielisesti. Jonkin seikan vuoksi, ehkä siksi, että maillamme on yhteinen raja, hän lopettaa selailun ja pysähtyy lukemaan artikkelia sokeasta miehestä jossain Södertäljen laitamilla. Kun sosiaaliviranomaiset olivat viimein löytäneet miehen, tämä oli saanut kuulla puhuneensa vain itsensä kanssa edelliset 40 vuotta.

Juttu saa naisessa aikaan levottomuutta. Hän merkitsee sen oman elämänsä diagnoosiksi, vaikkei oikein itsekään tiedä miksi. Se on kuin valon puuttumista peilistä, jossa saattaa silti nähdä itsensä. Hän lukee jutun vielä moneen kertaan läpi, repii sen sitten irti ja ryntää kadulle, jossa sielläkin pimeys on tullut kuin säkki päähän. Laskeutuessaan se on aiheuttanut B-luokan elokuvista tutun maanjäristysvaikutelman imiessään aukkoonsa kaiken päälleen olevan, mukaan lukien hänet itsensä. Kun mikään yksityiskohta ei tule esille, kaiken katoavaisuuden olemus korostuu. Nyt hänestä tuntuu, että hän saattaa todellakin nähdä filminegatiivissa perustan kaikelle substanssille.

MYÖHEMMIN NAINEN kirjoittaa päiväkirjaansa: Hirveä päivä, mikään ei ollut itsestäänselvää. Unohdin jo, mikä toivoin olevani. Jokin kulmakivi? Eheä laidun? En tiedä mikä ärsyttää.

Hän kaataa itselleen drinkin ja istuu sohvalleen. Hän tuijottaa kelloa. Ajan kuluminen korostuu. Mitä enemmän hän juo, sitä enemmän hän jähmettyy juomansa kaltaiseksi, kalpeaksi ja

viileäksi. Hän miettii, juoko hän sitä vai pikemminkin se häntä. Parin lasillisen jälkeen hän tuntee tarvetta soittaa jollekin. Hän vetee viivat mahdollistamien numeroiden yli, kunnes jäljelle jää vain hän itse. Hän lähettää tämän kahden sanan sarjan itselleen ja tuijottaa sitä, kunnes se alkaa tihkua niukan pintansa alta varsinaista viestiyhteyttä, joka on: minä olen *uskomattoman* epätoivoinen. Ehkä siksi hän soittaa juuri entiselle puolisolleen. Heidän sanoissaan on aluksi lämpöä, mutta he kartelevat loppuun saakka varsinaisia aiheita ja menettävät näin viimeisen kerran mahdollisuuden todelliseen kommunikointiin. Tästä lähtien heidän välillään on aina oleva riittävä etäisyys.

Kun puhelu on ohi, nainen ajattelee, että ehkä se on totta: ehkä kenenkään murheet eivät ole sen suurempia kuin muidenkaan. Ehkä sen hyväksymisessä on jokin omanlaisensa eleganssi, joka kannattaa opetella ja opittuaan huolella vaalia. Hän kaataa itselleen lisää juotavaa. Ympärillä maailma jatkaa epileptistä liikettään, ja nyt hänestä tuntuu, että hän alkaa viimeinkin saada sen rytmistä kiinni. Hän alkaa voida pahoin. Hän nousee poistuakseen saniteettitiloihin mutta lyö reitensä sohvapöydän kulmaan ja ajattelee, että sellainen on hänen suhteensa tämän maailman objekteihin: omalla tavallaan terävä. Sitten on kuin hän olisi muuttunut nesteeksi, mikään ei enää pidä häntä pystyssä ja hän valuu lattialle.

ON RAUHALLISTA ja hiljaista. Elämä tuntuu liukuvan ohitse hänen itsensä sijaitessa sen keskellä eräänlaisena kehittelemättä jääneiden alkuideoiden varastona. Hän pinnistää kuulonsa äärimilleen, mutta itse talo pysyy äänettömänä lukuunottamatta rakenteista nousevaa ilmastointikoneiden huminaa. Kadulta kuuluu askelia, jossain kylmäkäynnistetään autoa, jossain informaation

määrä lisääntyy koko ajan räjähdysmäisesti mutta ei eksponentiaalisesti, siihenkin muodostuu oikullisia huippuja ja laaksoja ja pohjalla kulkee aina kokeelle ominaisen kohinan suttuinen viiva. Epäilemättä se mikä pätee informaatioon, pätee elämäänkin. Siksi siitä ei kasva juonellista kokonaisuutta, siksi se ei koskaan löydä itselleen puhdasta olomuotoa, niin suttuinen on elämä, niin vähän valkoista.

NAINEN AVAA silmänsä ja näkee rinnakkain asetetut esineet hyllyssä. Hänen mieleensä juolahtaa, että jos häntä itseään tarkkailisi jostain kauempaa, hän ei erottuisi niistä mitenkään, etäisyys veisi häneltä yksilöllisyyden ja antaisi tilalle vain esinetodellisuuden. Viimeinkin hän olisi mitä kaikki riittävän etäisyyden päästä nähtynä on: pikkuruinen hahmo maisemassa. Hänellä on vankka mieltymys konkretiin, joten ajatus tekee hänet tyytyväiseksi. On taito pystyä ajattelemaan niin lumoavasti. On taito oppia käyttämään ravinnokseen sitä mitä pöydästä putoaa. ■

